

JAARVERSLAG 2007

Vlaamse Reguleringsinstantie
voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

1	VOORWOORD	4
2	DE VREG	6
2.1	BESTUUR EN WERKING	6
2.1.1	Missie en taken VREG	6
2.1.2	Bestuur van de VREG	6
2.1.3	Beheersovereenkomst	6
2.2	PERSONEEL	6
2.2.1	Aantal personeelsleden en evolutie	6
2.2.2	Organogram	7
2.2.3	Personeelsbeleid	8
2.3	STAKEHOLDERSENQUÊTE	8
2.4	FINANCIËEL VERSLAG	9
2.4.1	Balans	9
2.4.2	Resultatenrekening	10
2.4.3	Resultaatverwerking	10
2.4.4	Toelichting	10
3	WERKING VAN DE VREG IN 2007	12
3.1	VERBETEREN VAN DE WERKING VAN DE VLAAMSE ENERGIEMARKT	12
3.1.1	Leveranciers	12
3.1.2	Netbeheerders	12
3.1.3	Groene stroom en warmtekrachtkoppeling	15
3.1.4	Klachtenbehandeling door de VREG	20
3.1.5	Reguleren van de toegang tot en het gebruik van het distributienet	23
3.2	KENNISCENTRUM VAN DE ENERGIEMARKT IN HET VLAAMSE GEWEST/INFORMATIEVERSTREK-KING	26
3.2.1	Adviezen	26
3.2.2	Studie marktmodel	26
3.2.3	UMIX-evaluatie	27
3.2.4	Slimme meters	28
3.2.5	Marktmonitoring en marktenquêtes	28
3.2.6	Overleg met regulatoren, overheden en belangenorganisaties	29
3.2.7	Communicatie en informatieverlening	31
4	BIJLAGEN - BEGRIPPENLIJST	34

In de tekst vindt u een aantal begrippen en referenties naar wetteksten die voorzien zijn van een •, deze worden toegelicht in de Bijlagen – Begrippenlijst.

1 VOORWOORD

Energie vloeit van producent tot eindverbruiker, zo wil de natuur het.

Al vroeg na de start van de geliberaliseerde energiemarkt in Vlaanderen heeft de VREG, vanuit haar bezorgdheid om deze stroom ongehinderd te laten verlopen, de knelpunten op dat tracé duidelijk in beeld gebracht.

De huidige bevoegdheidsverdeling in België laat de VREG toe om wat er zich in de markt op distributiegebied afspeelt, te controleren en in goede banen te leiden, behalve waar het gaat om de tarieven voor deze netinfrastructuur.

Het staat in de sterren geschreven dat bij de op til staande herverdeling van bevoegdheden, dit aspect naar het Vlaamse gewest zal overgeheveld worden en zo een homogener beleid mogelijk wordt. Voor onze ploeg is het een nieuwe uitdaging die we graag aannemen omdat onze job hierdoor vollediger wordt. We zullen veel aandacht en zorg besteden aan de opbouw van kennis in onze organisatie om de overname van de lopende dossiers en de overdracht in zijn geheel rimpelloos te laten verlopen.

De studie over de Vlaamse energiemarkt, gepubliceerd door de VREG in 2006, was de aanzet voor een traject dat moest leiden tot verbetering of optimalisering van het deel van de markt dat onder de Vlaamse bevoegdheid valt.

Ook de knelpunten stroomopwaarts werden opgesomd, maar oplossingen daarvoor werden noodzakelijkerwijze overgelaten aan de federale bevoegdheid.

In 2007 kreeg het project "Marktmodel" zijn definitieve vorm.

De leveranciers en netbeheerders hebben hiervoor heel wat middelen vrijgemaakt en blijven dit doen in 2008. Ze werken samen met de VREG om de efficiëntie van de gehele markt te verbeteren.

Het werktraject dat belast is met de beschrijving van het huidige marktmodel en de diagnose van de problemen die uit het marktmodel voortkomen, bleek veel meer tijd nodig te hebben dan initieel verwacht. Niet echt verwonderlijk dat deze definitieronde de nodige tijd vergde, omdat het huidige marktmodel niet vanuit een overkoepelende 'helikoptervisie' tot stand kwam, maar eerder op een organische wijze gegroeid is.

Daarnaast moest het marktmodel zich binnen de geldende energieregelingen, zowel de gewestelijke als de federale, ontwikkelen.

Het marktmodel kan pas echt verbeteren als alle partijen hun rol naar behoren kunnen spelen en evenwaardige partners zijn in de organisatie van de markt. Een mogelijke piste is een organisatie op permanente wijze de opdracht te geven om de voorstellen tot verbetering daadwerkelijk uit te werken en toe te passen. Deze organisatie moet over de juiste structuur en middelen beschikken om haar opdracht uit te voeren in het belang van de hele markt.

De organisatie die op dit ogenblik invulling geeft aan een aantal van deze taken is UMIX. Binnen UMIX werken distributienetbeheerders en energieleveranciers immers gezamenlijke protocollen uit voor het overdragen van informatie die nodig is om bepaalde marktprocessen uit te voeren. Daarom achtte de VREG het noodzakelijk om parallel met de studie marktmodel in 2007 ook een evaluatie te maken van de UMIX-werking tot op heden.

Het project "Marktmodel" past goed in de aanpak van de VREG om in een sfeer van open communicatie met de Vlaamse overheid, de markspelers en de verbruikers haar missie te realiseren. Het project zal pas dan geslaagd zijn als de consument er wel bij vaart.

Met het laten uitvoeren van een stakeholdersenquête, in het najaar 2007, wilden wij weten en meten in hoeverre het beeld dat we zelf willen ophangen ook zo overkomt bij onze belanghebbenden. Dit zijn de bedrijven waarmee de VREG op dagelijkse basis relaties onderhoudt zoals de distributienetbeheerders en energieleveranciers, de andere Belgische regulatoren en de overheden, maar ook de energieafnemers (via hun vertegenwoordigers) naar wie de VREG haar informatie-inspanningen richt. De resultaten van deze enquête zullen gebruikt worden als input voor enerzijds een herijking van de strategie en anderzijds voor het bijsturen of opzetten van de bedrijfsprocessen.

Het succes van het ondersteuningsbeleid voor energie op basis van hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling, heeft in het afgelopen jaar erg zwaar gedrukt op de organisatie van de VREG. De toevloed aan aanvragen voor de erkenning van installaties en de complexiteit ervan, in het bijzonder de grote aantallen PV-installaties slorpten middelen op. Er werd continu geïnvesteerd om de instrumenten voor het beheer van de certificaten te optimaliseren en te automatiseren. Deze inspanningen zullen verder gezet worden om de klanten van de VREG goed te kunnen blijven bedienen in de toekomst.

Voor de VREG was 2007 een jaar waarin bruggen gebouwd werden naar de toekomst of minstens de fundering ervan gelegd werd, al reden genoeg om er met volle kracht weer tegenaan te gaan.

André Pictoel
Gedelegeerd bestuurder

2 De VREG

2.1 Bestuur en werking

2.1.1 Missie en taken VREG

De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt werd in december 2001 opgericht. Haar missie is in te staan voor de regulering, controle en bevordering van de transparantie van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaamse Gewest.

Zij heeft de volgende taken:

- de naleving van de Vlaamse energiewetgeving controleren;
- de toegang tot en de werking van de elektriciteits- en gasmarkt reguleren;
- klachten behandelen, bemiddelen bij geschillen en geschillen beslechten in verband met de toegang tot het distributienet en de toepassing van de technische reglementen;
- marktpartijen en verbruikers informeren over de werking van de markt en de toegepaste prijzen en voorwaarden.

De taken, bevoegdheden en werking van de VREG worden uitvoerig beschreven in haar Oprichtingsdecreet.

2.1.2 Bestuur van de VREG

De VREG heeft een Raad van Bestuur met drie leden die door de Vlaamse Regering worden aangeduid:

- Luc Peeters, voorzitter van de Raad van Bestuur;
- André Pictoel, gedelegeerd bestuurder van de VREG;
- Els Paredis, lid van de Raad van Bestuur.

Belangrijke agendapunten waren de opmaak van de beheersovereenkomst en het ondernemingsplan 2008, de opmaak van de begroting 2008 en de controle op de uitgaven.

De directieraad van de VREG bestaat uit:

- de gedelegeerd bestuurder, André Pictoel;
- de technische directeur, Thierry Van Craenenbroeck;
- de sociaal-economische directeur, Dirk Van Evercooren;
- de juridische directeur, Sarah Van Kerckhoven.

2.1.3 Beheersovereenkomst

In de loop van 2007 werkte de VREG een tekstvoorstel van beheersovereenkomst uit.

Hierin wordt uitgegaan van twee strategische doelstellingen van de VREG: enerzijds wil de VREG de werking van de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt verbeteren, anderzijds wil zij hét kenniscentrum worden en blijven van de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt in het Vlaamse Gewest.

De verbetering van de werking van de Vlaamse energiemarkt gebeurt via de volgende operationele doelstellingen:

- het controleren van de Vlaamse energiewetgeving;
- het reguleren van de toegang tot en het gebruik van het distributienet;
- het behandelen van klachten en het beslechten en bemiddelen in geschillen over de toepassing van de energiewetgeving;
- het certifiëren van milieuvriendelijke energie en het faciliteren van de handel hierin.

Om als hét kenniscentrum van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaamse Gewest te worden gepercipieerd, streeft de VREG de volgende operationele doelstellingen na:

- het adviseren en signaleren van beleidsrelevante aangelegenheden met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkt;
- het monitoren van de elektriciteits- en aardgasmarkt;
- het efficiënt informeren en communiceren over de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaamse Gewest.

De beheersovereenkomst van de VREG 2008-2010 werd op 17 maart 2008 ondertekend door de Vlaamse minister van energie Hilde Crevits, de voorzitter van de Raad van Bestuur en de gedelegeerd bestuurder van de VREG.

2.2 Personeel

2.2.1 Aantal personeelsleden en evolutie

Op 31 december 2007 telde de VREG 22 personeelsleden, 10 mannen en 12 vrouwen.

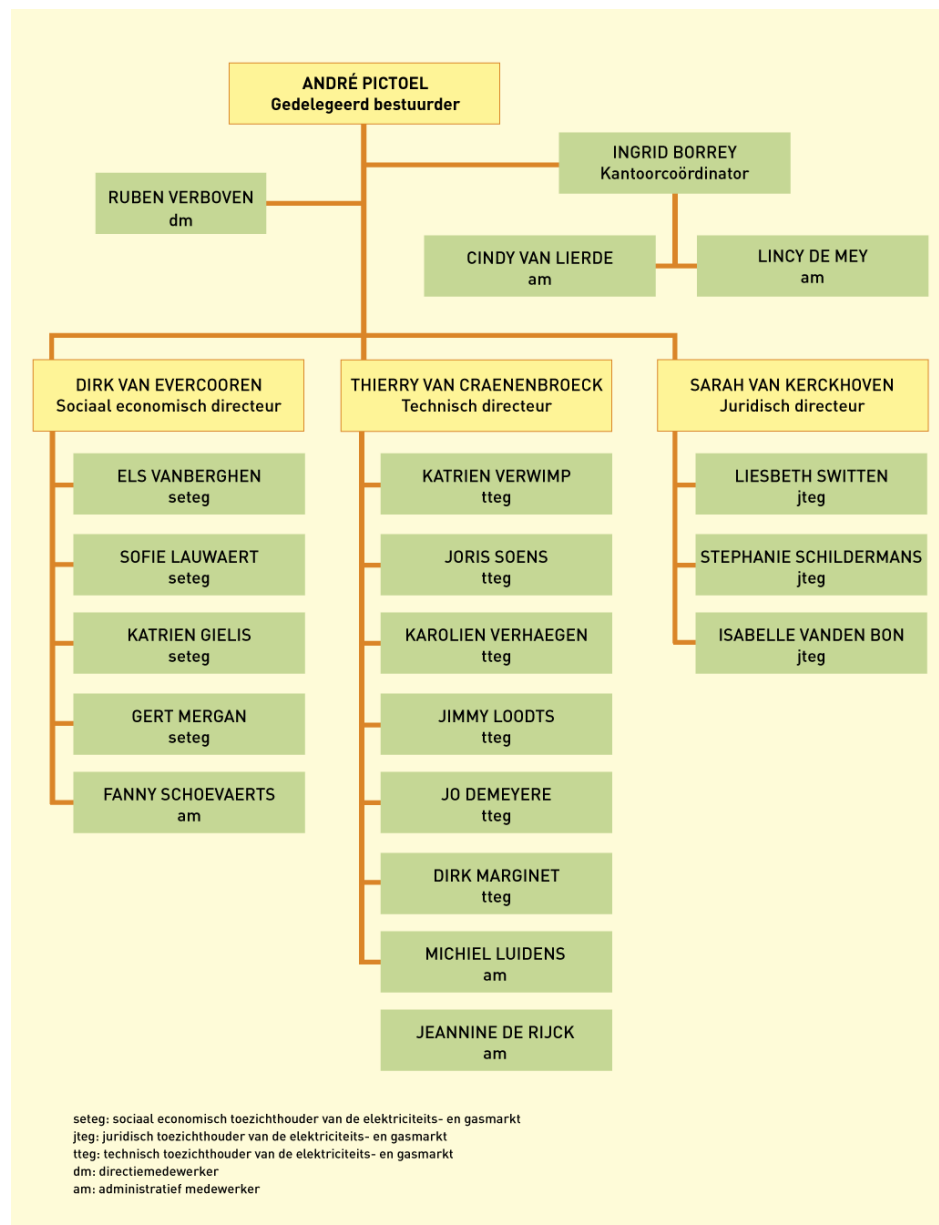
Door het groeiende aantal groenestroomdossiers is het nodig gebleken ook intern enkele personeelsverschuivingen door te voeren. Twee personeelsleden van de

administratieve cel zijn ondergebracht in de technische cel om van daaruit voltijds technisch-administratieve ondersteuning te bieden. Er is een extra administratieve kracht aangeworven binnen de economische cel die hoofdzakelijk de communicatie met de burgers verzorgt, de website onderhoudt en de nieuwsbrieven opmaakt.

Om de toevloed van aanvraagdossiers voor groenestroomcertificaten* voor zonnepanelen met een vermogen $\leq 10\text{kW}$ te kunnen verwerken, heeft de VREG eind 2007 beroep gedaan op twee extra tijdelijke krachten.

2.2.2 Organogram

Onderstaand organogram geeft een overzicht van alle personeelsleden op 16 januari 2008. Op die datum telt de VREG 24 personeelsleden, tien mannen en veertien vrouwen.

2.2.3 Personeelsbeleid

De VREG rekruteert de inhoudelijke medewerkers binnen een erg beperkt en specialistisch, en daardoor ook erg concurrentieel, marktsegment.

De werving van nieuwe competente medewerkers verliep in 2007 erg moeilijk en is quasi onmogelijk geworden als enige ervaring wordt vereist. In de afscheidsgesprekken met werknemers die de VREG verlaten voor een andere werkgever, wordt het ontbreken van loopbaanperspectief dikwijls als reden aangehaald. Deze vaststellingen brachten de organisatie in 2007 in gevaar.

Daarom werd er bij de Vlaamse minister van energie Hilde Crevits voor gepleit om een wijziging aan de functionele loopbaan van de toezichthouders te ondersteunen bij haar collega-minister bevoegd voor ambtenaren-zaken, Geert Bourgeois.

Deze wijziging houdt in dat bij het aanwerven en inschalen van nieuwe toezichthouders rekening kan gehouden worden met relevante ervaring. Voor de huidige personeelsleden heeft deze schaal voor gevolg dat zij sneller de baremasprongen zullen bereiken en een verloningsperspectief hebben dat concurrentieel is en blijft tegenover de externe wereld.

Ook voor werknemers met langere relevante ervaring biedt deze schaal een aanvaardbaar verloningsniveau en zullen zij kunnen aangetrokken worden.

Minister Bourgeois heeft zijn akkoord met het voorstel betuigd in november 2007. Dit zal nog in een ministerieel besluit opgenomen worden.

In de loop van het jaar 2008 zal de VREG opnieuw inschrijven op de personeels-tevredenheidsenquêtes die door het Agentschap Overheidspersoneel georganiseerd worden. Alle medewerkers van de VREG zullen gevraagd worden om mee te werken aan deze peiling.

2.3 Stakeholdersenquête

Een belangrijk project in 2007 was de uitvoering van een stakeholdersenquête. De stakeholders van de VREG omvatten de bedrijven waarmee de VREG op dagelijkse basis relaties onderhoudt, zoals distributienetbeheerders, energieleveranciers, de andere Belgische regulatoren, de andere overheden, maar ook de (vertegenwoordigers van de) energieafnemers, naar wie de VREG haar informatie-inspanningen richt.

In 2005 begon de VREG met het formuleren van haar lange termijnstrategie. Eind 2007, aan de vooravond van de start van de eerste beheersovereenkomst, was het ogenblik gekomen om te kijken of de VREG er in de ogen van de stakeholders in slaagt om haar strategie uit te voeren op de door hen gewenste wijze.

De resultaten van het onderzoek, dat volledig in handen was van een onafhankelijk onderzoeksbureau en volledig anoniem verliep, waren overwegend tot zeer positief.

De VREG is er grotendeels in geslaagd om haar ambitie om een betrouwbare, open communicerende, klantvriendelijke regulator te zijn, waar te maken. Zowel de regulerende, de informatieve als de dossierbehandelende rol van de VREG krijgt waardering.

Hoewel de resultaten van de doelgroep "belangenvertegenwoordigers" en de doelgroep "partners van de VREG" in dezelfde lijn liggen, wordt de VREG op een verschillende manier gepercipieerd door de verschillende doelgroepen. Over alle groepen stakeholders heen kan gesteld worden dat de VREG een positief imago geniet.

Er is een algemene tevredenheid over de dienstverlening van de VREG. Afhankelijk van de aard van de relatie van de stakeholders met de VREG wordt dit wel anders ingevuld. Om gerichte actie te ondernemen is meer analyse nodig.

Op het gebied van monitoring is een grote meerderheid tevreden met de VREG. Wat de communicatie als toezichthouder en regulator betreft scoort die zeer goed bij de doelgroep "partners" (leveranciers, producenten, netbeheerders, ...), maar wordt een verschillend beeld gevormd voor wat betreft controle en handhaving die als verwarrend en dubbelzinnig overkomt bij andere stakeholders.

De meerderheid gebruikt de website en is er ook erg tevreden over. De nieuwsbrief is minder gekend. Degenen die hem kennen, lezen hem ook en wordt zeer positief beoordeeld.

Alle stakeholders hebben vertrouwen in de VREG, ook hier is er een onderscheid tussen de groepen.

Een duidelijkere invulling van de rol als regulator wordt als verwachting naar voor geschoven, zeker bij de stakeholders zoals energieleveranciers, netbeheerders, groenestroom- en WKK-producenten.

Voor de toekomst wil men geen koerswijziging noch een algemene wijziging in de dagelijkse werking, maar vooral dezelfde dienstverlening als vandaag. Er werden geen grote afwijkingen vastgesteld tussen het beeld dat de VREG probeert te realiseren door haar aanpak en het beeld dat de stakeholders van de VREG hebben.

Natuurlijk werden wel opmerkingen gegeven en de aandacht gevestigd op mogelijke verbeteringen.

De resultaten van deze enquête dienen als input voor enerzijds een herijking van de strategie van de VREG en anderzijds voor bijsturing of het opzetten van bedrijfsprocessen.

2.4 Financieel verslag

2.4.1 Balans

BALANS		VOL.1.	
ACTIVA	codes	2007	2006
VASTE ACTIVA		153.215	183.411
Immateriële vaste activa (+)	21	5.252	17.151
Materiële vaste activa	22/27	147.814	166.111
Meubilair en materieel (+)	24	142.548	166.111
Andere materiële vaste activa (+)	26	5.266	0
Financiële vaste activa	28	149	149
Andere financiële vaste activa	284/288	149	149
VLOTTENDE ACTIVA		1.478.154	874.416
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	845.438	620.760
Handelsvorderingen op ten hoogste een jaar (+)	40	162.054	0
Overige vorderingen (+)	41	683.384	620.760
Liquide middelen (+)	55/59	622.921	241.772
Overlopende rekeningen (+)	490-491-495	9.795	11.884
TOTAAL		1.631.369	1.057.827
		VOL.2.	
PASSIVA	codes	2007	2006
EIGEN VERMOGEN		677.435	535.961
Overgedragen nettoresultaat (of verlies) (+/-)	14	677.435	535.961
VREEMD VERMOGEN		953.934	521.866
Voorzeningen en Uitgestelde belastingen	16	83.322	80.834
Voorzeningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen (+)	160	83.322	80.834
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	870.612	441.032
Handelsschulden op ten hoogste een jaar (+)	44	747.856	332.818
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (+)	45	122.756	108.214
TOTAAL		1.631.369	1.057.827

2.4.2 Resultatenrekening

RESULTATENREKENING		VOL.3.	
	codes	2007	2006
OPERATIONEEL RESULTAAT		141.910	-851.991
Operationele opbrengsten	70/74	3.203.179	1.315.357
Lopende opbrengsten (+)	70	0	357
Inkomens- en kapitaaloverdrachten (+)	73	3.201.900	1.315.000
Andere operationele opbrengsten (+)	74	1.297	0
Operationele kosten (-)	60/64	-3.061.269	-2.167.348
Diensten en diverse goederen (+)	61	1.358.940	938.386
Personeelskosten (+)	62	1.650.140	1.177.578
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa (+)	630	49.701	35.221
Voorzieningen (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen) (+/-)	633/637	2.488	16.163
FINANCIËEL RESULTAAT		-436	0
Financiële opbrengsten	75	0	0
Financiële kosten (-)	65	-436	0
UITZONDERLIJK RESULTAAT		0	0
Uitzonderlijke opbrengsten	76	0	0
Uitzonderlijke kosten (-)	66	0	0
NETTORESULTAAT VAN HET JAAR (voor belastingen)		141.474	-851.991
Belastingen	67/77	0	0
NETTORESULTAAT VAN HET JAAR (na belastingen) (verlies [-])		141.474	-851.991
TE BESTEMMEN NETTORESULTAAT VAN HET BOEKJAAR (verlies [-])		141.474	-851.991

2.4.3 Resultaatverwerking

RESULTAATVERWERKING		VOL.4.	
	codes	2007	2006
TE BESTEMMEN WINSTSALDO		677.435	535.961
TE VERWERKEN VERLIËSSALDO (-)		0	0
Te bestemmen nettoresultaat van het jaar (+)		141.474	0
Te verwerken verlies van het jaar (-)		0	-851.991
Overgedragen nettoresultaat van het vorige boekjaar (+)	790	535.961	1.387.952
Overgedragen verlies van het vorige boekjaar (-)	690	0	0
OVER TE DRAGEN RESULTAAT			
Over te dragen nettoresultaat (-)	693	-677.435	-535.961
Over te dragen verlies (+)	793	0	0

2.4.4 Toelichting

De balans en resultatenrekening per 31 december 2007 werd samengesteld door Ernst & Young Accountants op basis van de door het bestuur van de VREG verstrekte informatie.

De samenstellingsopdracht werd uitgevoerd in overeenstemming met de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van ondernemingen en in overeenstemming met de gedragscode en de normen opgelegd door het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten. De door Ernst & Young Accountants uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het verzamelen, het verwerken, het rubriceren en het samenvatten van de financiële gegevens.

De investeringen bedroegen in totaal 37.117 euro voor software, computeruitrusting, kantoormeubilair en inrichting van de gehuurde gebouwen.

De handelsvorderingen op ten hoogste één jaar bestaan uit enerzijds leveranciers met een debetsaldo voor 2.991 euro en te ontvangen creditnota's van 159.063 euro.

De grootboekrekening te ontvangen creditnota's is voornamelijk samengesteld uit een nog te ontvangen creditnota van het agentschap voor Facilitair Management met betrekking tot de huur van het gebouw voor een bedrag van 158.682 euro.

Wat de overige vorderingen betreft werd een bedrag van 646.700 euro van de werkingsdotatie per 31 december 2007 nog niet ontvangen. Het verschil van 36.684 euro heeft betrekking op bedrijfsvoorheffing en sociale lasten op afrekeningen van het jaar 2005.

De grootboekrekening voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen bevat de nog te betalen werkgeversbijdragen aan de Pensioendienst voor de Overheidssector voor de periode mei 2002 tot en met december 2006. Naar aanleiding van de herberekening van de verschuldigde werkgeversbijdragen tot en met 31 december 2006 werd een bijkomende voorziening aangelegd van 2.488 euro.

De schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten bestaan uit te betalen presentiegelden bestemd voor de Raad van Bestuur, voorzieningen voor vakantiegeld, te betalen werknemers- en werkgeversbijdragen aan de Pensioendienst voor de Overheidssector.

De cijfers 2006 betreffen cijfers over 9 maanden, de VREG werd vanaf 1 april 2006 een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. De cijfers 2007 betreffen het volledige boekjaar 2007.

De kosten stijgen van 2.167.348 euro naar 3.061.269 euro waarvan diensten en diverse goederen 1.358.940 euro, personeelskosten 1.650.140 euro, afschrijvingen 49.701 euro en voorzieningen 2.488 euro.

3 Werking van de VREG in 2007

3.1 Verbeteren van de werking van de Vlaamse energiemarkt

3.1.1 Leveranciers

3.1.1.1 Evolutie vergunningen en opvolging

Er is een leveringsvergunning van de VREG vereist voor een leverancier elektriciteit en/of aardgas mag leveren aan eindafnemers aangesloten op distributienetten in het Vlaamse Gewest. Die leveringsvergunning wordt pas toegekend nadat de financiële en technische capaciteit, de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid, en de professionele betrouwbaarheid van de leverancier werden onderzocht.

Jaarlijks moet de leverancier ook een opvolgingsdossier indienen. Op die manier gaat de VREG na of de leverancier nog steeds aan de voorwaarden van de Vlaamse energiewetgeving voldoet. In 2007 werden alle opvolgingsdossiers positief afgerond.

In 2007 werden nieuwe vergunningen voor elektriciteit toegekend aan:

- Endesa Energía (Spanje)
- Nidera Handelscompagnie (Nederland)
- Reibel (België).

Voor aardgas werden nieuwe vergunningen toegekend aan:

- Lampiris (België)
- Eneco Energie International (Nederland)
- E.ON Belgium (België).

3.1.1.2 Andere wijzigingen

De leveringsvergunning voor elektriciteit van Echte Energie België werd omwille van een controlewijziging en een verplaatsing van maatschappelijke zetel vernieuwd.

Naar aanleiding van de verplaatsing van haar maatschappelijke zetel werd de vergunning voor elektriciteit van E.ON Belgium aangepast.

De leveringsvergunning voor aardgas van Intergas Levering werd aangepast naar aanleiding van de naamswijziging naar Dong Energy Sales.

De beslissing van de VREG tot de hernieuwing van een leveringsvergunning voor aardgas aan ENECO Energie Levering op naam van ENECO Energiehandelsbedrijf werd opgeheven.

Naar aanleiding van de naamswijziging van Theolia Benelux naar Thenergo werden de leveringsvergunningen voor elektriciteit en

aardgas aangepast. Begin 2008 is ook nog een controlewijziging lopende.

3.1.2 Netbeheerders

3.1.2.1 Aanwijzing netbeheerders

Met uitzondering van de gemeente Voeren is voor ieder distributie- en aardgasnet een netbeheerder aangewezen. In Voeren beschikt men enkel over een elektriciteitsnet dat beheerd wordt door Intermosane.

Intermosane kon tot nu toe niet aangewezen worden aangezien de gemeente Voeren weigert om Intermosane voor te stellen als distributienetbeheerder. Bovendien heeft Voeren nog steeds geen beslissing genomen met betrekking tot het uitreden uit Intermosane. In 2007 heeft de VREG meermaals met de verschillende partijen overleg gepleegd met betrekking tot deze uitstap, maar voorlopig blijft deze situatie aanslepen. Ook in 2008 zal de VREG verdere acties ondernemen en overleg plegen met de verschillende betrokken partijen zodat de rechten van de inwoners van Voeren op onder meer de sociale openbaredienstverplichtingen• gevrijwaard worden.

Hiernaast heeft de VREG in 2007 de voorlopige aanwijzing van Inter-energa herhaald. Inter-energa had niet de mogelijkheid om haar statuten tijdig te wijzigen en dit omwille van het feit dat er geen statutenwijziging mag plaatsvinden in een jaar van gemeenteverkiezingen. Zodoende werd Inter-energa opnieuw voorwaardelijk aangewezen met als voorwaarde dat de geplande wijziging van de statuten in 2007 uiterlijk voor einde 2007 bekrachtigd zou worden bij beslissing van een (buitengewone) algemene vergadering.

Ten slotte heeft de VREG in het kader van de specifieke situatie in de gemeente Baarle-Hertog verder overleg gepleegd met Intergas Energie B.V. De situatie in Baarle-Hertog is speciaal omdat de gemeente Baarle-Hertog bestaat uit verschillende Belgische enclaves die verweven zijn met het Nederlandse grondgebied en ook met het Nederlandse aardgasnet. Dit heeft tot gevolg dat een Nederlandse netbeheerder, Intergas Energie actief is op Belgisch grondgebied. Dit houdt ook in dat Intergas Energie zowel moet voldoen aan de Nederlandse als aan de Belgische en Vlaamse energiewetgeving terwijl deze verschillende verplichtingen opleggen.

De VREG heeft getracht om samen met Intergas Energie, de gemeente Baarle-Hertog en DTe praktische oplossingen te vinden. In 2007 werd een aantal van deze praktische oplossingen overeengekomen. Zo werd er met Intergas Energie afgesproken dat wanneer een leverancier zijn contract opzegt met een inwoner van Baarle-Hertog, er eerst overleg plaats moet vinden tussen Intergas Energie, de betrokken inwoner en de lokale adviescommissie van Baarle-Hertog en er pas kan overgegaan worden tot afsluiting na een positief advies van de lokale adviescommissie. Hiernaast werd eveneens overeengekomen dat de inwoners van Baarle-Hertog zullen worden opgenomen in het aansluitingsregister van Intergas Energie en volgens de Nederlandse regels inzake leverancierswissel van leverancier zullen kunnen veranderen. Om verschillende redenen zal dit echter enkel kunnen naar leveranciers met een Nederlandse leveringsvergunning. Er werd ook afgesproken dat het voldoende is voor Intergas Energie om te voldoen aan de bepalingen van het Nederlandse Technisch Reglement Gas.

3.1.2.2 Controle netbeheerders

Ook in 2007 voerde de VREG een doorgedreven controle uit op de naleving van de wettelijke verplichtingen die in het Besluit Netbeheerders en het Besluit Organisatie Gasmarkt aan de netbeheerders zijn opgelegd. Die verplichtingen hebben betrekking op de financiële, technische en operationele capaciteit, professionele betrouwbaarheid, onafhankelijkheid van de netbeheerders en de naleving van de openbaardienstverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerders.

Vastgesteld werd dat de gemengde netbeheerders niet voldoen aan alle vereisten op het gebied van onafhankelijkheid. Er werd vastgesteld, net zoals in het kader van de opvolging 2006, dat zij niet voldoen aan de vereisten van artikel 12 en 20 van het Besluit Netbeheerders en het Besluit Organisatie Gasmarkt. Zij doen nog steeds een beroep op N-Allo, een met Electrabel NV verbonden onderneming. Dit doen zij voor de uitvoering van beslissingen met betrekking tot de contacten met eindafnemers, terwijl dit volgens artikel 12 beschouwd wordt als een strategische en vertrouwelijke aangelegenheid. Verder stelt artikel 20 dat de toegang tot de persoonlijke en vertrouwelijke gegevens van de afnemers aangesloten op hun net beperkt moet zijn tot de leden van het orgaan belast met de dagelijkse leiding en de personeelsleden van de netbeheerder die deze taken nodig hebben in het kader van de uitvoering van hun taken.

Ook de personeelsleden van N-Allo hebben toegang tot deze gegevens.

De VREG heeft de gemengde netbeheerders gemeld deze overtreding van artikel 12 te gedogen zolang deze overflow zich enkel voordoet in situaties die te maken hebben met onverwachte gebeurtenissen op het net. Hetzelfde geldt voor de overtreding van artikel 20. Ook hier zal de VREG deze situatie gedogen zolang de betrokken personeelsleden van N-Allo deze gegevens louter gebruiken in het kader van de behandeling van deze overflow. Als de VREG echter indicaties ontvangt dat de onafhankelijkheid van de netbeheerder door deze situatie in het gedrang komt, behoudt zij zich het recht voor om alsnog op te treden tegen deze inbreuken.

In het kader van het toezicht op de naleving van de wettelijke verplichtingen opgelegd aan de werkmaatschappijen (zie Besluit Werkmaatschappijen), zal de VREG specifiek aandacht besteden aan de activiteiten van N'Allo voor de werkmaatschappij van de gemengde netbeheerders, Eandis. Dit onderzoek zal in de loop van 2008 afgerond worden.

In het kader van de jaarlijkse controle op de naleving van de wettelijk opgelegde verplichtingen aan netbeheerders, werd dit jaar specifiek aandacht besteed aan de naleving door de netbeheerders van de openbaardienstverplichtingen die hun zijn opgelegd met betrekking tot de toekenning van gratis elektriciteit (zie 3.1.5.5) en de plaatsing van oplaadpunten voor budgetmeters in de gemeenten die behoren tot hun netgebied.

Plaatsing oplaadpunten voor budgetmeters

Niet alle netbeheerders hebben in elke gemeente van hun leveringsgebied een oplaadpunt voor budgetmeters geplaatst. In 18 gemeenten is nog geen permanent oplaadpunt aanwezig. Voor al deze situaties kan er echter steeds een afdoende verklaring worden gegeven. In de kleine gemeente Herstappe zijn nog geen eindafnemers met een budgetmeter. In de gemeente Hechtel-Eksel is de opening van een oplaadpunt voorzien voor maart 2008. In Oud-Turnhout wensen de plaatselijke verantwoordelijken geen oplaadpunt te plaatsen in het OCMW. In 15 gemeenten die tot het leveringsgebied van de zuivere netbeheerder PBE behoren is er geen permanent oplaadpunt. De budgetmeterklanten die in deze gemeenten wonen kunnen ofwel hun budgetmeterkaart opladen in de klantenkantoren van PBE die geografisch goed verspreid zijn in hun leveringsgebied, ofwel een oplading ter plaatse vragen.

3.1.2.3 Kwaliteit dienstverlening

Conform het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit/Gas• moeten alle netbeheerders jaarlijks vóór 1 juni een verslag indienen bij de VREG waarin zij de kwaliteit van hun dienstverlening beschrijven in het voorgaande kalenderjaar. Dit verslag moet opgesteld worden volgens een rapporteringsmodel, opgesteld en gepubliceerd door de VREG.

De opgevraagde gegevens hebben onder meer betrekking op:

- de onderbrekingen van de toegang tot het distributienet;
- de technische kwaliteit van het net;
- de dienstverlening in verband met het naleven van de reglementair opgelegde termijnen.

Zowel voor elektriciteit als voor aardgas maakt de VREG een synthesrapport dat de resultaten weergeeft, een vergelijking tussen netbeheerders maakt en een aantal kencijfers voor het Vlaamse Gewest geeft (RAPP-2007-5 resp. RAPP-2007-6).

De betrouwbaarheid van de middenspanningsdistributienetten blijft op een hoog peil gehandhaafd. Eén distributienetgebruiker op het Vlaamse distributienet had in 2006 gemiddeld 28 minuten en 22 seconden geen elektriciteit als gevolg van incidenten op het net. Dit is 7 minuten en 57 seconden korter dan in het jaar 2005 of een daling met 22 %. De onbeschikbaarheid als gevolg van defecten op middenspanningskabels vormt de belangrijkste oorzaak voor incidenten op het distributienet in Vlaanderen. De tendens is licht stijgend sinds 2003 en zal door de VREG verder van nabij opgevolgd worden, aangezien de netbeheerders hierop invloed kunnen uitoefenen via hun investeringspolitiek.

Naast de onderbrekingen worden ook storingsverschijnselen in de spanning geregistreerd en gerapporteerd door de distributienetbeheerders. In 2006 ontvingen zij gemiddeld één klacht per 1.000 netgebruikers.

Voor aardgas is de onbeschikbaarheid in grote mate het gevolg van geplande werken. Omdat deze aangekondigd worden of in overleg met de getroffen eindafnemers gebeuren, blijft de hinder voor de afnemers beperkt.

In overleg met de netbeheerders heeft de VREG de rapporteringmodellen verder verfijnd.

3.1.2.4 Investeringsplannen

Het Aardgasdecreet• enerzijds, en het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit• anderzijds, legt de netbeheerders de verplichting op om jaarlijks een investeringsplan op te stellen, en dit aan de VREG mee te delen vóór 1 juli.

Ieder jaar analyseert de VREG deze investeringsplannen en beoordeelt ze of de netbeheerders het nodige doen om voldoende capaciteit voor de distributie van elektriciteit en/of gas op hun distributienet te voorzien.

Tevens wordt een link gemaakt met de kwaliteitsbeoordeling van de dienstverlening van de netbeheerders, zoals die jaarlijks wordt gerapporteerd (zie 3.1.2.3). Gebieden met een ondermaats kwaliteitsniveau (bijvoorbeeld een onevenredig hoog aantal onderbrekingen) worden dan specifiek opgevolgd.

Begin 2007 werden de investeringsplannen van de distributienetbeheerders voor de periode 2007-2009 beoordeeld. Eind 2007 gebeurde de analyse van de nieuwe plannen die de periode tot 2010 omspannen.

Een belangrijke vaststelling is dat de plannen van de elektriciteitsnetbeheerders uitgaan van de capaciteit die zij voor afname van stroom ter beschikking stellen. In de praktijk wordt echter vastgesteld dat de nieuwe uitdagingen zich vooral stellen op het vlak van de inplanning van decentrale productie•. Hierover heeft de VREG overleg opgestart met Synergrid•. Het doel is om de aansluitingsvoorschriften en –procedures te evalueren en bij te sturen, zodat decentrale productie-eenheden vlotter kunnen worden aangesloten op de distributienetten en bijdragen tot een efficiënter beheer van deze netten en het gehele Belgische elektriciteits-systeem.

Uit de rapporten blijkt dat met de opmerkingen van de VREG op de vorige investeringsplannen terdege rekening gehouden is bij het opmaken van de nieuwe investeringsplannen. De VREG zal wel bekijken, in overleg met de netbeheerders, of de rapportering in de toekomst nog verbeterd kan worden zodat de status van de verschillende projecten beter kan opgevolgd worden.

3.1.3 Groene stroom en warmtekrachtkoppeling

3.1.3.1 Beoordeling van aanvraagdossiers voor certificaten

Modelbeslissingen

De VREG maakte in 2007 modelbeslissingen op voor de goedkeuring van aanvragen tot toekenning van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten. Het gebruik van deze modelbeslissingen biedt vele voordelen:

- consistentie: alle dossierbehandelaars van dergelijke dossiers hanteren hetzelfde stramien, wat moet leiden tot meer consistente beslissingen;
- conformiteit met de wetgeving: alle punten die volgens de wetgeving behandeld moeten worden, worden aangehaald in de modelbeslissing, zodat dossierbehandelaars geen enkel punt uit het oog kunnen verliezen;
- motivatie van bestuurshandelingen: de modelbeslissing bevat standaardformuleringen voor de motivatie van de diverse deelaspecten van een beslissing tot goedkeuring van een aanvraag tot toekenning van certificaten. Op bepaalde punten moet enkel nog een ad hoc toelichting toegevoegd te worden door de dossierbehandelaar. Door de duidelijke motivatie wordt het voor aanvragers van certificaten ook eenvoudiger om de opbouw van de beslissing door de VREG te begrijpen;
- controle: doordat alle beslissingen volgens hetzelfde stramien worden opgebouwd, is de controle erop eenvoudiger geworden.

Verbetering aanvraagformulieren

De verschillende aanvraagformulieren werden in overleg met de dienst Taaladvies van de Vlaamse Overheid grondig herwerkt en verkregen een kwaliteitslabel. Dankzij deze herwerkte formulieren zouden de aanvragers

van groenestroomcertificaten in staat moeten zijn onmiddellijk een volledig dossier in te dienen, waardoor de goedkeuring ervan sneller kan verlopen.

De goedkeuring van aanvragen tot toekenning van groenestroomcertificaten

In de loop van 2007 werden 29 installaties erkend als groenestroominstallaties (exclusief PV-installaties).

Het aantal PV-installaties kende een spectaculaire groei. Meer dan 1.800 nieuwe installaties werden erkend, of een gemiddelde van 150 per maand. Deze grote toevloed vereiste een doorgedreven inspanning op het vlak van automatisatie, waarmee eind 2007 een aanvang werd genomen. Zo bieden de nieuwe aanvraagformulieren voor PV-installaties ≤ 10 kW de mogelijkheid om te kiezen voor een automatische verkoop van alle ontvangen groenestroomcertificaten aan minimumprijs aan de netbeheerder. Aangezien de certificatensteun vooralsnog ongewijzigd blijft en deze trend zich blijft verderzetten, zal de VREG ook in 2008 nog verdere stappen nemen op het vlak van de automatisatie van de aanvraag-, metering- en verkoopprocessen voor groenestroomcertificaten.

Op het einde van 2007 kwamen in totaal 3.102 installaties in aanmerking voor groenestroomcertificaten (zie tabel 1). Dit is een stijging met maar liefst 145 %. Ten opzichte van vorig jaar neemt het opgestelde vermogen met slechts 13 % toe. De toename komt dus in hoofdzaak van kleinschalige installaties.

Tabel 1. Overzicht van het aantal erkende productie-installaties en het geïnstalleerde vermogen dat in aanmerking komt voor Vlaamse groenestroomcertificaten (GSC), per technologie

	Aantal installaties in Vlaanderen waarvoor GSC worden toegekend	Geïnstalleerd vermogen in Vlaanderen waarvoor GSC worden toegekend [kWe]
Zonne-energie	2.958	14.049
Windenergie op land	38	153.645
Waterkracht	12	871
Biogas van RWZI	15	4.276
Biogas van stortten	14	18.334
Overige biogas-installaties	28	40.231
Biomassa uit land- of bosbouw	18	162.824
Biomassa uit huishoudelijk afval	8	39.340
Biomassa uit gesorteerd of selectief ingezameld afval	11	173.900
TOTAAL	3.102	607.470

Het steeds stijgende aantal dossiers betekent ook een sterke toename van de werklast die met de opvolging van deze dossiers gepaard gaat (zie 2.2.3).

Verbetering aanvraagformulieren

Door de inwerkingtreding van het WKK-Besluit• veranderden een aantal elementen met betrekking tot de aanvraagprocedure en de criteria voor toekenning van warmtekrachtcertificaten. De VREG heeft hiervoor aangepaste aanvraagformulieren opgesteld. Ook deze formulieren kregen een kwaliteitslabel.

De goedkeuring van aanvragen tot toekenning van warmtekrachtcertificaten

Ondertussen is ook het systeem van warmtekrachtcertificaten op kruissnelheid gekomen en de aanvragen waren zeer talrijk in 2007.

In de loop van het jaar werden 41 installaties erkend als kwalitatieve warmtekrachtinstallaties•. Het betrof voor het grootste deel interne verbrandingsmotoren.

Daarnaast werden ook twee WKK's met turbine erkend, en een kleine Stirlingmotor.

Voor de kwalitatieve warmtekrachtinstallaties waaraan al certificaten werden toegekend vóór de inwerkingstelling van het WKK-Besluit, werd de mogelijkheid geboden om hun erkenning te laten herzien volgens de nieuwe bepalingen in het nieuwe WKK-Besluit. De VREG ontving in 2007 een verzoek tot herziening voor 22 installaties, van de in totaal 42 installaties die al certificaten ontvingen voor de inwerkingstelling van het WKK-Besluit. Dit waren voornamelijk bio-WKK's en WKK's in tuinbouwserrissen die ook voor CO₂-bemesting gebruikt worden. Toepassing van het nieuwe WKK-Besluit leidt voor deze installaties tot een hoger aantal toe te kennen warmtekrachtcertificaten dan voordien het geval was.

Op het einde van 2007 kwamen in totaal 85 installaties in aanmerking voor warmtekrachtcertificaten (zie tabel 2).

Tabel 2. Overzicht van het aantal erkende productie-installaties en het geïnstalleerde vermogen dat in aanmerking komt voor Vlaamse warmtekrachtcertificaten (WKC), per technologie

Technologie	Aantal installaties die in aanmerking kwamen voor een WKC op 31/12/2007	Geïnstalleerd elektrisch/mechanisch vermogen in Vlaanderen dat in aanmerking kwam voor WKC op 31/12/2007 [kW]
tegendrukstoomturbine	4	197.733
stoom- en gasturbine	2	659.030
gasturbine	4	323.974
interne verbrandingsmotor	74	171.050
Stirlingmotor	1	3
TOTAAL	85	1.351.790

Al deze installaties voldoen aan de kwaliteitscriteria. Wel kan er een onderscheid gemaakt worden wat betreft de aanvaardbaarheid van de warmtekrachtcertificaten voor de certificatenverplichting. Naast het kwaliteitscriterium speelt hier ook de datum van indiening of ingrijpende wijziging. Enkel installaties in dienst genomen of ingrijpend gewijzigd na 1 januari 2002 krijgen aanvaardbare certificaten. Van de 85 geregistreerde installaties krijgen er 81 aanvaardbare warmtekrachtcertificaten.

3.1.3.2 Toekenning GS- en WKK-certificaten

Maandelijkse toekenning van groenestroomcertificaten

In december 2006 publiceerde de VREG een mededeling (MEDE-2006-3) omtrent de behandeling van biomassadossiers. Aanleiding hiervoor was een discussie over de door de VREG gehanteerde principes bij het bepalen van de aftrek van de voorbehandeling om de biomassa geschikt te maken voor elektriciteitsproductie. Op basis van de mede-

deling en de toepassing van de hierin vervatte principes kwam een debat op gang over de wenselijkheid tot aanpassing van het Besluit Groene stroom•. De Vlaamse Regering wijzigde het Besluit Groene stroom uiteindelijk op 20 april 2007. Hierdoor was de VREG ook verplicht om haar mededeling aan te passen.

Na consultatie met de sector publiceerde de VREG in juli 2007 de herwerkte versie van de

mededeling (MEDE-2007-1), onder de titel: *"Het in mindering te brengen energieverbruik van de hulpdiensten, de voorbehandeling en het transport in de berekening van het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten• voor elektriciteitsproductie uit hernieuwbare energiebronnen•"*.

Groenestroomcertificaten worden uitgereikt voor de *netto-productie* van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. Het begrip 'netto' houdt in dat alle energie die verbruikt wordt door:

- de hulpvoorzieningen van de productie-installatie
- het eventuele transport vanuit het buitenland
- de eventuele voorbehandeling nodig om de hernieuwbare energiebron geschikt te maken voor elektriciteitsproductie

moet worden afgetrokken van de gemeten elektriciteitsproductie. Hierop bestaan bepaalde uitzonderingen, waardoor het voor de aanvrager niet altijd duidelijk is aan welke aftrek hij zich moet verwachten.

De mededeling duidt het kader en de principes die de VREG hanteert bij het bepalen van de berekeningswijze van het maandelijks aantal toe te kennen groenestroomcertificaten.

De mededeling werd licht aangepast in december 2007 voor biomassa met voorwaartse traceerbaarheid. Hiermee wordt bedoeld dat het mogelijk is via een traceringsysteem na te gaan in welke eindproducten de gewassen van een bepaald veld of bepaalde afvalstoffen allemaal terechtkomen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer alle bio-olie van verschillende velden samengevoegd wordt in één tank. Dit maakt dat het niet langer mogelijk is met zekerheid vast te stellen van welk veld een bepaalde druppel afkomstig is, maar men weet wel zeker dat alle bio-olie van een bepaald veld in die ene tank zit.

Maandelijks toekenning van warmtekrachtcertificaten

In 2007 begon de VREG met de implementatie van de garantie van oorsprong• voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties•, naar analogie met de garantie van oorsprong voor groene stroom, en in uitvoering van de omzetting door het WKK-besluit• van de Europese richtlijn Bevordering Warmtekracht-koppeling•. Dit hield in dat er bijkomende informatie moest opgevraagd worden bij de eigenaars van een kwalitatieve WKK en bij de netbeheerders, zodat het juiste aantal garanties van oorsprong kon worden toegekend. Net zoals bij groene stroom zitten beide functionaliteiten (quotumcertificaat en

garantie van oorsprong) verenigd op één enkel virtueel certificaat. De kwalitatieve installaties die dateren van voor 2002 kunnen enkel garanties van oorsprong verkrijgen.

Een moeilijke technische discussie waaraan veel aandacht werd geschonken betrof de begrippen "beschikbare warmte" en "ingrijpende wijziging", die beide een belangrijke rol spelen in de bepaling van respectievelijk het aantal toe te kennen warmtekrachtcertificaten•, en hun bruikbaarheid voor de certificatenverplichting.

De VREG stelde hiervoor een mededeling op, waarover ze ook de sector consulteerde. Na het afronden van de consultatieperiode werd de mededeling aangepast en gepubliceerd (MEDE-2008-1).

De VREG geeft in deze mededeling toelichting bij het kader waarin deze begrippen een rol spelen in de behandeling van een aanvraag tot warmtekrachtcertificaten, en hoe zij deze begrippen interpreteert. Hierbij wordt standaard uitgegaan van een warmtekrachtinstallatie die warmte en elektriciteit produceert. Voor warmtekrachtinstallaties die ook koude of mechanische energie produceren, gelden dezelfde principes, mits de relevante parameters (onder andere referentierendementen) aangepast worden aan de thermische of mechanische/elektrische energievorm die van toepassing is voor de specifieke warmtekrachtinstallatie.

3.1.3.3 Marktwerking - handel in certificaten

De handel in groenestroomcertificaten

Maandelijks stelt de VREG het verhandelde volume en de gemiddelde marktprijs vast en publiceert ze die. De marktprijs bleef ook in 2007 vrij stabiel op ongeveer 109 euro. Het volume nam toe in lijn met het hogere aantal beschikbare certificaten.

Certificaten met garantie van oorsprong• hebben gemiddeld slechts een licht hogere waarde. Nochtans kan (en moet) de garantie van oorsprong gebruikt worden bij de levering van groene stroom, waarvan de marktprijs bij verschillende leveranciers gevoelig hoger ligt dan hun grijs product. De garantie van oorsprong is ook het bewijsstuk dat gebruikt wordt voor de vrijstelling van bepaalde delen van de federale bijdrage• (namelijk de delen bestemd voor het Kyoto-fonds en de denuclearisatie van de sites van Mol en Dessel). Deze vermindering van de bijdrage bedraagt € 1,47/MWh.

De VREG rapporteert ook hoeveel certificaten aan minimumprijs verkocht worden aan de

netbeheerders. Dit is vooralsnog enkel relevant voor PV-installaties*, aangezien de marktprijs voldoende hoog is voor alle andere technologieën. Het aantal certificaten dat aan Elia* verkocht wordt aan 150 euro (federale openbaredienstverplichting* voor de transmissienetbeheerder) blijft vrij stabiel; er is echter een spectaculaire verhoging van het aantal aan de distributienetbeheerders verkochte PV-certificaten. In 2007 werden er 3.550 verkocht aan de minimumprijs van 450 euro, en naar verwachting zal deze exponentiële groei zich in 2008 verder zetten.

De handel in warmtekrachtcertificaten

Ook voor warmtekrachtcertificaten* stelt de VREG maandelijks het verhandelde volume en de gemiddelde marktprijs vast en publiceert ze die. Het betreft enkel de certificaten die aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting en er wordt nog geen onderscheid gemaakt tussen certificaten met respectievelijk zonder garantie van oorsprong.

Wat volumes en prijzen betreft, kunnen gelijkaardige conclusies als voor groenestroomcertificaten* worden getrokken: de volumes nemen toe in verhouding tot de productie en de prijs is vrij stabiel rond 41,5 euro.

3.1.3.4 Certificatenverplichtingen

De groenestroomcertificatenverplichting

De totale hoeveelheid elektriciteit die in 2006 via het distributie- en transmissienet werd geleverd, bedroeg 48.873.176 MWh, waarvan 47.778.421 MWh door houders van een leveringsvergunning. Met een quotum van 3 %, rekening houdend met de vrijstelling voor eindafnemers met een afname van meer dan 20.000 MWh, moest op 31 maart 2007 een totaal van 1.269.650 groenestroomcertificaten* worden ingeleverd.

Bij het bepalen van het aantal in te leveren groenestroomcertificaten voor het jaar 2006 heeft de VREG enkel rekening gehouden met het quotum opgenomen in artikel 23, §2, van het Elektriciteitsdecreet*, namelijk 3 %.

De automatische quotumverhoging, voorzien in artikel 23, §3, van het Elektriciteitsdecreet moest niet toegepast worden. Dit artikel 23, §3, bepaalt dat, als de VREG vaststelt dat de som van alle voor te leggen certificaten in het jaar *n*, kleiner is dan het aantal groenestroomcertificaten, toegekend in het jaar *n-1* het quotum groene stroom automatisch verhoogd wordt zodat het totaal aantal voor te leggen certificaten minstens gelijk is aan het totaal aantal groenestroomcertificaten toegekend in het jaar *n-1*.

In februari 2007 stelde de VREG vast dat:

- de som van alle voor te leggen groenestroomcertificaten in 2007 gelijk is aan 1.272.297 groenestroomcertificaten;
- de som van het aantal groenestroomcertificaten toegekend in het jaar 2006 gelijk is aan 950.381 groenestroomcertificaten.

Bijgevolg kon niet worden vastgesteld dat de som van het aantal voor te leggen groenestroomcertificaten in het jaar 2007 kleiner is dan het aantal toegekende groenestroomcertificaten in het jaar 2006.

Het totaal aantal groenestroomcertificaten toegekend voor de productie van groene stroom in het jaar 2006 bedroeg 1.429.261 groenestroomcertificaten.

De leveranciers legden in totaal 1.268.311 groenestroomcertificaten voor, zodat 99,9 % van het totale quotum werd gehaald. In totaal waren er op 31 maart 2007 1.587.945 groenestroomcertificaten op de markt beschikbaar, wat ruim voldoende was om het quotum te halen. Zeventien leveranciers op een totaal van negentien voldeden aan de certificatenverplichting. Een administratieve geldboete werd opgelegd aan Anode en Essent Belgium. Anode ging ondertussen over tot betaling van de boete. Essent Belgium besliste de boete langs gerechtelijke weg aan te vechten.

De warmtekrachtcertificatenverplichting

Het totale aantal warmtekrachtcertificaten* dat op 31 maart 2007 moest worden ingeleverd, bedroeg 1.032.004. In totaal waren er op die datum 601.694 warmtekrachtcertificaten beschikbaar, waarvan er 566.191 effectief werden ingeleverd. Daarmee werd voor 54,9 % aan de warmtekrachtcertificatenverplichting voldaan.

Elf leveranciers voldeden niet aan de quotumverplichting: Anode, City Power, Electrabel Customer Solutions, EBEM, Eneco Energie International, Theolia Benelux, Lampiris, Nuon Belgium, SPE, Trianel en Essent Belgium. Negen van hen betaalden de hun opgelegde boete, in totaal voor 20.960.730 euro. De boetes van Lampiris en Theolia Benelux werden nog niet betaald.

3.1.3.5 Opmvolging van de overeenkomst met betrekking tot de groenestroomboetes van 2002-2003

Alle certificaatplichtigen van de certificatenverplichting, bedoeld in artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet, voor wat de jaren 2002 en 2003 betreft (inleveringsronde 2003-2004), werden in de loop van 2006 op de hoogte gebracht van een voorstel van overeenkomst met betrekking tot de opgelegde boetes voor de tekorten aan groenestroomcertificaten. In de daaropvolgende maanden heeft het merendeel van de partijen deze overeenkomst ondertekend.

De uitvoering van de overeenkomst is voor een groot deel voltooid. Het betreft de invordering van de aangepaste bedragen, de terugbetaling van bedragen door het Energiefonds, het afstand van geding in de ingestelde rechtszaken en de uitvoering van de investeringsverplichtingen. Wat het laatste punt betreft, heeft de VREG in een brief nader gepreciseerd wat de modaliteiten waren opdat de investeerder zijn verplichting zou vervullen. De ingediende investeringsplannen werden onderzocht en bijkomende informatie werd opgevraagd voor een aantal investeringen. De VREG behoudt zich het recht voor om na te gaan of de uitvoering van de investeringen conform de vermelde planning geschiedt. De VREG zal de uitvoering van deze overeenkomst verder opvolgen in 2008.

3.1.3.6 Fuel mix inclusief controle op de verkoop van groene stroom aan de hand van garanties van oorsprong

In uitvoering van artikel 22 van het REG-Besluit moet iedere elektriciteitsleverancier op elke factuur of begeleidend document daarbij de oorsprong vermelden van de elektriciteit die hij in het voorgaande kalenderjaar leverde aan eindafnemers.

De oorsprong van de elektriciteit wordt opgegeven onder volgende categorieën:

- 1° elektriciteit geproduceerd met hernieuwbare energiebronnen;
- 2° elektriciteit geproduceerd in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties;
- 3° elektriciteit geproduceerd met fossiele brandstoffen;
- 4° elektriciteit geproduceerd in nucleaire centrales;
- 5° elektriciteit waarvan de oorsprong onbekend is.

De leveranciers rapporteerden de brandstofmix voor 2006 aan de VREG via een modelformulier. Bovenvermeld besluit stelt dat de leveranciers het aandeel elektriciteit uit

hernieuwbare energiebronnen moeten staven aan de hand van de voorlegging van garanties van oorsprong. De VREG moet erop toezien dat de rapporten van de leveranciers en de vermeldingen op hun facturen overeenstemmen met de voorgelegde garanties van oorsprong (zie RAPP-2007-4).

Naast Vlaamse groenestroomcertificaten kunnen ook buitenlandse certificaten met de functie 'garantie van oorsprong' worden gebruikt om de herkomst van de stroom aan te geven. In totaal werden 3.483.621 garanties van oorsprong voorgelegd voor de controle over de leveringen van 2006. Dit is 7,3 % van de totale hoeveelheid elektriciteit die leveranciers in 2006 in Vlaanderen over het distributie- en transmissienet leverden.

In het volledige jaar 2007 werden er overigens in totaal 6.150.528 buitenlandse garanties van oorsprong geïmporteerd in Vlaanderen binnen het systeem van AIB. Dit is meer dan een verdubbeling ten opzichte van 2006.

Naast de jaarlijkse controle zijn de leveranciers die elektriciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen leveren aan hun klanten ook verplicht om op maandbasis de nodige garanties van oorsprong in te leveren. De resultaten van deze controle worden verwerkt in de productbalkjes van de leveranciersvergelijking op de VREG-website. Eind 2007 wordt er een 'groen' product geleverd op 1,96 % van alle toegangspunten in Vlaanderen.

3.1.4 Klachtenbehandeling door de VREG

3.1.4.1 Klachten tegen marktpartijen

De VREG ontving in 2007 in totaal 572 klachten van eindafnemers tegen energieleveranciers en netbeheerders. In 2006 waren dat er 512.

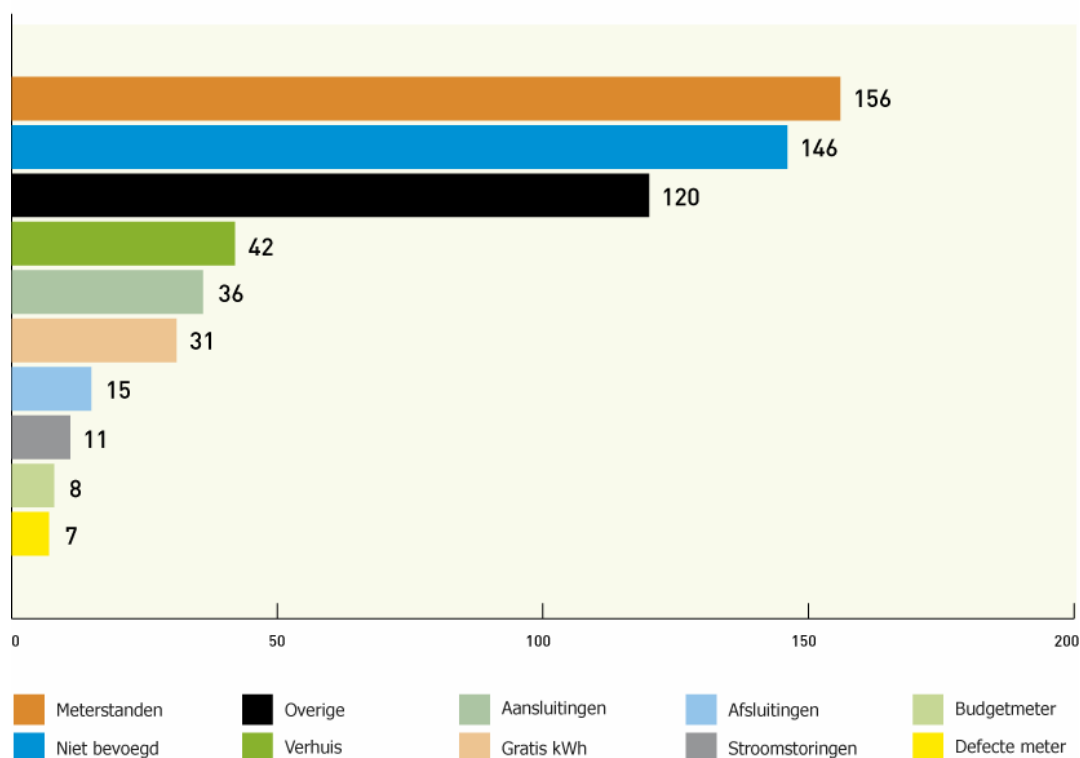
In 88 % van alle ontvangen klachten kon de VREG binnen twee weken een (eerste) antwoord bezorgen aan de indiener van een klacht. De gemiddelde tijd die de VREG nodig had om een (eerste) antwoord te bezorgen is 8 kalenderdagen.

Van deze 572 klachten waren er 133 (23 %) gericht tegen netbeheerders en 434 (76 %) tegen leveranciers. In een aantal gevallen was het niet duidelijk tegen wie de klacht gericht was en/of ging het om een klacht tegen een beleidsmaatregel of de markt in haar geheel.

Van de 572 ontvangen klachten handelden 90 klachten over mogelijke inbreuken op de wetgeving handelspraktijken• en met name het akkoord en de gedragscode• die energieleveranciers, onder impuls van de toenmalige federale minister van Consumentenzaken Freya Van den Bossche, hebben afgesloten tot bescherming van de consumenten in de vrijgemaakte Belgische elektriciteits- en aardgasmarkt. Deze klachten werden door de VREG rechtstreeks doorgestuurd naar de bevoegde federale overheidsdienst, de Algemene Directie Controle en Bemiddeling (de voormalige economische inspectie). De overige 482 klachten werden allemaal door de VREG behandeld.

In onderstaande tabel kan een opsplitsing gevonden worden van de ontvangen klachten op basis van het onderwerp van de klacht.

Opdeling volgens onderwerp

Hierbij nog de volgende toelichting:

- Klachten over meterstanden handelen onder andere over betwistingen van **meterstanden** door eindafnemers als gevolg van een verkeerde meteropname, een schatting van de meterstanden door de netbeheerder, de rechtzetting van meterstanden, ... Als gevolg van de vele klachten die de VREG ontvangt over verkeerde meterstanden zal de VREG onderzoeken welke bijkomende regels zouden opgenomen moeten worden in de technische reglementen*.
- In 146 gevallen was de VREG **niet bevoegd** omdat de klacht niet handelde over een mogelijke inbreuk op de Vlaamse energiewetgeving. Het ging dan voornamelijk over klachten wegens inbreuken op de wetgeving handelspraktijken en het hierboven al gemelde akkoord (90 klachten). Deze klachten werden overgemaakt aan de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD• Economie. In de andere gevallen kon de VREG, ondanks het feit dat zij niet bevoegd was, vaak toch een positieve bijdrage leveren aan de oplossing van de klacht door in overleg te treden met de betrokken leverancier of netbeheerder en/of kon ze toch minstens de eindafnemer inlichten over de mogelijke stappen die nog konden gezet worden om de klacht alsnog op te lossen.
- De klachten over **verhuizingen** gingen vooral over de verdere aanrekening van voorschotbedragen aan afnemers voor woningen waaruit ze al verhuisd waren, het gebruik van verkeerde meterstanden voor de verhuisdatum, verhuizingen die niet in orde werden gebracht door de leverancier, ...
- Klachten over **aansluitingen** zijn in te delen in drie categorieën:
  - Enerzijds de klachten in verband met weigering tot aansluiting op het net. In een aantal gevallen ging het om gebouwen die zonder bouwvergunning opgetrokken werden. De netbeheerders mogen de aansluiting op het net van deze woningen weigeren. Andere veel voorkomende situatie was de weigering van de aansluiting op het gasnet. De aardgasnetbeheerders zijn in decretaal omschreven situaties niet verplicht om afnemers aan te sluiten op het gasnet.
  - Een tweede categorie van klachten over aansluitingen handelen over de kosten van een aansluiting en de modaliteiten van de betaling van de aansluitingskosten, vooral de kosten die aangerekend worden als gevolg van uitbreidingen van het net.
  - De laatste categorie van klachten over aansluitingen handelen over vertragingen in de uitvoering van de aansluiting.
- De klachten over de niet toekenning van **gratis kWh** zijn meestal terug te voeren op volgend probleem. Om gratis kWh te kunnen toekennen, heeft de leverancier gegevens nodig over het aantal gedomicilieerde gezinsleden op de leveringsadressen van zijn klanten. Leveranciers hebben als commerciële instelling echter geen toegang tot het Rijksregister. Zij krijgen deze gegevens van de netbeheerder, die wel toegang heeft tot het Rijksregister. Probleem is dat de netbeheerder deze domiciliegegevens moet linken met de gegevens in zijn klantenbeheerssysteem (het toegangsregister). Dit is in praktijk geen eenvoudige zaak. Zeker bij appartementsgebouwen is het linken van het aantal gedomicilieerden in een bepaald appartement aan een aansluitingspunt in het appartementsgebouw een zeer moeilijke en soms onmogelijke taak voor de netbeheerder bij gebrek aan goede en opgesplitste gegevens. In deze gevallen krijgt de leverancier dus geen domiciliegegevens van de netbeheerder en mag hij ook geen gratis kWh toekennen aan de betrokken huishoudelijke afnemer bij gebrek aan betrouwbare domiciliegegevens.
- Klachten over **stroomstoringen** hebben te maken met niet-tijdige verwittiging door de netbeheerder van geplande onderbrekingen, de beperkte vergoedingen in geval van langdurige of frequente stroomonderbrekingen,...
- Klachten over **budgetmeters** gaan bijvoorbeeld over de aanrekening van kosten voor de wegname van een budgetmeter, het lang wachten op het uitschakelen van een budgetmeter in geval van een verhuizing,...
- In 7 klachten werd geklaagd over een mogelijk **defect aan de meter** en het al of niet erkennen van dit defect door de netbeheerder.

In april 2007 werd er besloten om een nieuw e-mailadres aan te maken, specifiek voor klachten, klachten@vreg.be. Dit zorgt ervoor dat alle klachten gecentraliseerd zijn in dit postvak. Het nieuwe e-mailadres werd kenbaar gemaakt op de website van de VREG.

Bovendien werd in mei 2007 ook een klachtenformulier opgemaakt. Dit formulier

werd opgemaakt omdat de VREG in het verleden vaak geconfronteerd werd met klachten waarbij de verstrekte informatie niet volledig was of onduidelijk. Dit leidde tot een heen en weer gecommuniceer om de correcte informatie te verkrijgen. Als het klachtenformulier volledig wordt ingevuld, kan de VREG meteen overgaan tot de grond van de klacht en komt er sneller een oplossing.

Het klachtenformulier heeft ondertussen ook een kwaliteitslabel "eenvoudig formulier" verkregen. Dit houdt in dat het klachtenformulier heldere en ondubbelzinnige

vragen en instructies bevat en de structuur van het formulier duidelijk en overzichtelijk is. Verder betekent dit ook dat het formulier opgesteld is in een correct taalgebruik.

Op de website van de VREG wordt aangeraden om voor het indienen van een klacht tegen een marktpartij dit klachtenformulier te gebruiken. De VREG krijgt echter nog vaak klachten waarbij geen gebruik gemaakt wordt van dit formulier. In 2008 moet dan ook gewerkt worden aan de verdere bekendmaking van het klachtenformulier.

3.1.4.2 Klachten tegen de VREG

Sinds het Vlaamse Klachtendecreet* op 1 januari 2002 van kracht werd, heeft iedereen het recht om kosteloos een klacht in te dienen bij een Vlaamse overheidsinstelling over haar werking of bepaalde handelingen. Ook de VREG is aan dat Klachtendecreet onderworpen.

In vergelijking met vorig jaar is er een stijging van het aantal ingediende klachten tegen de VREG (12 in 2007 ten opzichte van 7 in 2006). Bovendien bleken 2 klachten gegrond, terwijl in 2006 geen enkele klacht gegrond bleek.

Het aantal klachten ingediend tegen de VREG en de aard ervan zijn echter niet van die aard om bezorgd te worden over de dienstverlening. Verkeerde veronderstellingen lagen vaak aan de oorzaak van de klacht. In de andere gevallen kon een nadere toelichting over de stand van zaken van de behandeling van een dossier de wroef wegnemen.

Er werden drie klachten ontvangen over de leveranciersvergelijkingmodule op de website van de VREG. Deze klachten bleken ongegrond en voornamelijk hun oorzaak te vinden in het feit dat de gebruikers van de vergelijking verkeerde veronderstellingen maken over de functie en/of de mogelijkheden ervan.

- In één dossier werd geklaagd over het feit dat de resultaten van de leveranciersvergelijking van de VREG niet

overeenstemmen met de prijzen op de websites van de leveranciers. Als antwoord op deze klacht kon worden verwezen naar de toelichting op de resultatenpagina van de leveranciersvergelijking, waar duidelijk wordt uitgelegd wat de redenen van mogelijke verschillen zijn (de VREG vermeldt bijvoorbeeld geen kortingen en promoties,...).

- Een andere persoon kloeg over het feit dat de leveranciersvergelijking niet toeliet om een vergelijking te maken voor bedrijven. Hierop kon worden geantwoord dat de leveranciersvergelijking inderdaad enkel bestemd is voor huishoudelijke afnemers, en daarom ook enkel wordt aangeboden op de webpagina's voor deze doelgroep. Bedrijven vragen, gezien hun vaak specifiek afnameprofiel, eventuele nood aan piekvermogens en hogere aansluitvermogen beter zelf een offerte op maat aan bij de verschillende energieleveranciers.
- Een derde persoon kloeg over het feit dat het invullen van zijn verbruiksgegevens in de leveranciersvergelijking een ander resultaat opleverde dan wat op de eindafrekening van zijn leverancier stond. Aan deze persoon werd gemeld dat het niet mogelijk is om een factuur (dus prijzen uit het verleden) na te rekenen via de module. Deze module is enkel bestemd om gebruikers bij te staan bij het zoeken van een nieuwe leverancier (en toont dus nieuwe prijzen die gelden als je een contract afsluit). Dit wordt ook duidelijk gemeld in de hoofding van deze internetpagina.

Drie klachten handelden over de behandeling door de VREG van dossiers tot aanvraag van groenestroomcertificaten. Al deze klachten bleken ongegrond. In één geval bleek de klager verkeerde veronderstellingen te hebben over de toekenning van groenestroomcertificaten: de VREG kent geen groenestroomcertificaten toe voor de opgewekte elektriciteit via zonnepanelen vóór de indiening en goedkeuring van de aanvraag en de VREG koopt geen groenestroomcertificaten op na de toekenning ervan. In de twee andere klachten werd geklaagd over de lange behandelingsduur van een aanvraag. Na onderzoek van deze dossiers bleek dat de klager in één dossier de gevraagde bijkomende informatie nog niet had bezorgd waardoor het dossier niet verder kon worden behandeld. In het ander dossier bleek de wettelijk voorziene behandelingsstermijn nog niet overschreden.

Drie klachten handelden over de behandeling door de VREG van klachten tegen marktpartijen (leveranciers en netbeheerders):

- Een persoon klaagde over het uitblijven van een antwoord van de VREG. Na onderzoek bleek dat het betrokken bedrijf nooit een klacht had ingediend bij de VREG. Deze klacht werd als ongegrond afgewezen;
- In een ander dossier bleek de klacht door een verkeerde manipulatie van de e-mail waarin de klacht werd geformuleerd, te zijn verloren gegaan. Deze klacht werd als gegrond beschouwd;
- Volgens de Vlaamse Ombudsdienst verweet een derde klager de VREG een te minimale behandeling van zijn klacht. Uit onderzoek van het dossier bleek dat de klager wel tevreden was over de dienstverlening door de VREG aangezien zijn klacht ondertussen, via de tussenkomst van de VREG, opgelost werd.

In twee dossiers werd geklaagd over ontoereikende informatieverlening door de VREG op een vraag tot informatieverlening over de marktwerking. In één dossier bleek deze klacht gegrond en werd na ontvangst van de klacht een meer afdoend antwoord bezorgd. In het ander dossier bleek uit onderzoek dat verschillende keren een correct en afdoend antwoord werd bezorgd aan de betrokken persoon en werd de klacht bijgevolg als ongegrond beoordeeld.

Eén klacht was gericht tegen een beleidsmaatregel (invoering "weekendtarief") en werd bijgevolg als onontvankelijk beschouwd.

3.1.5 Reguleren van de toegang tot en het gebruik van het distributienet

3.1.5.1 Technisch Reglement Distributie Elektriciteit/Gas en UMIG

In het Oprichtingsdecreet• worden de bevoegdheden van de VREG bepaald, waaronder het opstellen van de technische reglementen• en de gedragscodes, overeenkomstig de bepalingen van het Elektriciteitsdecreet• en Aardgasdecreet•. Door de wijziging van de decretale bepalingen terzake zijn de technische reglementen nu onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse minister van energie Hilde Crevits. De teksten die in 2006 in overleg met de sector werden voorbereid, werden door de minister goedgekeurd op 4 april 2007 en vervolgens in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

In de loop van 2007 overlegde de VREG met UMIX• met het doel een nieuwe versie van UMIG• uit te werken en te implementeren. Deze vierde versie van UMIG zal live gaan begin 2009.

Wat de marktstructurende processen betreft, is er intensief gewerkt aan een interactiematrix die het verloop moet bepalen van het proces wanneer verschillende berichten op een toegangspunt met elkaar interfereren. Daarnaast ging ook aandacht naar het vermijden van het 'informatielek' dat wordt veroorzaakt door de vereiste om met aparte switchberichten te werken voor klanten die in een drop- of eindecontract-proces verwikkeld zitten. Een afstemming van de UMIG op de bepalingen van het Besluit Sociale Openbare dienstverplichtingen• is hierbij noodzakelijk. Om de timing van de UMIG- implementatie niet in het gevaar te brengen werd uitgegaan van een scenario waarbij de dropperperiode tot 60 dagen zou worden verlengd.

Ook op het vlak van metering, de verrekeningsprocessen (dit zijn de zogenaamde allocatie•- en reconciliatie•processen, waarbij energiehoeveelheden volgens bepaalde rekenregels en metingen worden toegewezen aan de betrokken marktpartijen), de elektronische melding van de netvergoeding en de correctieprocessen, werd een aantal verbeteringen voorgesteld door UMIX. Al deze verbeteringen werden door de VREG goedgekeurd, voor zover ze niet strijdig waren met de bepalingen van de Technisch Reglementen Distributie.

3.1.5.2 Project Allocatie en Reconciliatie - PARO

Het sluitstuk van alle processen op de energiemarkt is de reconciliatie•, waarbij de toegewezen energiehoeveelheden (uit het allocatie•proces dat gebruik maakt van geschatte volumes en SLP's•) worden vergeleken met de werkelijk geleverde volumes. De berekeningen hiervoor vallen onder de eindverantwoordelijkheid van de netbeheerders.

De afsluitende berekening voor de periode van 1 juli 2003 tot 31 december 2004, aangeduid als PARO, werd begin 2007 afgerond. De VREG schreef alle distributienetbeheerders en vergunde leveranciers aan voor een hoorzitting die plaatsvond op 31 januari 2007. De geuite bezwaren en bedenkingen trokken naar het oordeel van de VREG de volumeresultaten die door PARO werden opgeleverd, niet in twijfel. Wel vond de VREG het aangeraden om een

evaluatievergadering te houden waarop een aantal elementen werden besproken, zoals de kwaliteit en de tijdigheid van de resultaten, waarvoor de eindverantwoordelijkheid bij de distributienetbeheerders ligt. Specifieke aandachtspunten waren onder meer de modaliteiten voor het uitvoeren van een herallocatie en de problematiek van de negatieve gasrestterm. Voor dit laatste punt is aan Synergrid• gevraagd om een technische analyse te maken op basis waarvan mogelijke oplossingen kunnen worden geëvalueerd.

Op deze evaluatievergadering werd tevens besloten tot nieuwe PARO's voor de leveringen in de jaren 2005 én 2006. Ook werd de discussie gestart voor het operationaliseren van het reconciliatieproces, zoals beschreven in de Technische Reglementen Distributie. Ten slotte werd het probleem van de afdwingbaarheid van het financiële settlement van deze reconciliatievolumes tussen leveranciers onderling en met de distributienetbeheerders aangekaart.

Ondertussen heeft de VREG de reglementaire basis voor de methodiek van PARO 2005 bekrachtigd en hebben de distributienetbeheerders de reconciliatie-resultaten voor het jaar 2005 berekend. Na overmaking van de resultaten zal de VREG opnieuw overgaan tot het organiseren van een hoorzitting.

3.1.5.3 Synthetische Last Profielen - SLP

Net zoals de vorige jaren legde de VREG de classificatie vast van de netgebruikers zonder registratie van het verbruiksprofiel (dit zijn de afnemers met een synthetisch lastprofiel of SLP•). Op voorstel van Synergrid• werden ook de bijhorende profielen goedgekeurd. Zowel voor elektriciteit als voor gas bleef de classificatie ongewijzigd. Voor een evaluatie van de impact van de invoering van het weekendtarief zijn er vooralsnog onvoldoende gegevens ter beschikking.

3.1.5.4 Gebruik van een compenserende kWh-meter

Sinds een aantal jaar wordt in de elektriciteitsdistributienetten een grote toename vastgesteld van het aantal "decentrale productie-installaties•". Dit zijn, meestal kleinschalige, elektriciteitsproductie-eenheden die vaak aan het interne elektriciteitsnet van een woning of een bedrijf worden gekoppeld. In veel gevallen zijn dit fotonvoltaïsche (PV-) installaties•. De geproduceerde elektriciteit wordt gebruikt om te voorzien in eigen elektri-

citeitsverbruik en om eventueel daarbovenop ook elektriciteit te injecteren in het distributienet.

De in het distributienet geïnjecteerde stroom kan een zekere waarde hebben voor de distributienetgebruiker. Het al of niet gebruiken van een "compenserende kWh-meter" op het toegangspunt op het distributienet heeft hierop een grote invloed.

Met "compenserende kWh-meter" wordt bedoeld: een meter die de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, in mindering brengt van de gemeten afname van de distributienetgebruiker.

Het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit• legt vast in welke gevallen een compenserende kWh-meter mag gebruikt worden. In de loop van 2007 stelde de VREG echter vast dat de betreffende artikels in het Technisch Reglement op verschillende manieren werden toegepast door de netbeheerders van de verschillende Vlaamse netgebieden. Daarom publiceerde de VREG een mededeling (MEDE-2007-2) waarin de toepassingsmodaliteiten van deze regelgeving nader worden toegelicht.

3.1.5.5 Gratis elektriciteit

Netbeheerders

In het kader van de jaarlijkse controle op de naleving van de wettelijk opgelegde verplichtingen aan netbeheerders, werd in 2007 specifiek aandacht besteed aan de naleving van de openbaredienstverplichtingen• die hun zijn opgelegd met betrekking tot de toekenning van gratis elektriciteit.

Vastgesteld werd dat de kwaliteit van de domiciliegegevens die door de netbeheerders aan de leveranciers overgemaakt worden globaal gezien jaarlijks verbeterd. In 2007 kon Eandis• 93,45 % van de gedomicilieerden volgens het Rijksregister koppelen aan een toegangspunt. In 2006 was dit 91,40 %. Bij de zuivere netbeheerders• lag de succesratio in 2007 op 96,78 %, maar niet elke netbeheerder kon cijfers voor 2006 geven. PBE bijvoorbeeld ziet de ratio verslechteren van 98,24 % naar 97,41 %. Er ontbreken dus nog redelijk wat gegevens.

De verdere verbetering van de kwaliteit van de domiciliegegevens zal een aandachtspunt blijven. Tot nu toe zien we elk jaar een verbetering in de kwaliteit van de domiciliegegevens van de netbeheerders. Toch zijn fouten en/of ontbrekende gegevens niet 100 % te vermijden. Afnemers zullen steeds blijven verhuizen, overlijden, scheiden,...

De resultaten van deze bevraging van de netbeheerders zijn consistent met de resultaten van de bevraging van de leveranciers.

Energieleveranciers

De VREG stuurde in augustus 2007 een korte rondvraag naar de energieleveranciers met betrekking tot de toekenning van gratis elektriciteit, en specifiek de toekenning daarvan aan rusthuizen.

Uit de rondvraag bleek:

- De leveranciers stellen vast dat er globaal gezien jaar na jaar betere domiciliegegevens overgemaakt werden door de netbeheerders en dat de overmaking van deze gegevens aan de leveranciers ook meer op tijd gebeurde. Toch rapporteren ook zij nog dat er domiciliegegevens blijven ontbreken.
- De gegevens van het aantal gedomicilieerden in rusthuizen blijft een moeilijk punt. De netbeheerders moeten de gegevens van deze aansluitingspunten vaak manueel aanvullen. De manuele registratie van het aantal gedomicilieerden van deze punten zorgt natuurlijk ook bij de leveranciers voor problemen bij de toekenning van de gratis elektriciteit.
- In geval van protest van een afnemer tegen de onterechte niet of onvolledige toekenning van gratis elektriciteit, wordt door alle leveranciers de procedure gevolgd die werd afgesproken tussen netbeheerders, leveranciers en de VREG. Deze procedure bestaat erin dat de afnemer die een dergelijk protest indient, een ondertekende verklaring moet overmaken aan zijn leverancier waarin hij aangeeft hoeveel gezinsleden gedomicilieerd waren op het betrokken adres op 1 januari van het betrokken jaar. Binnen een maand na ontvangst van deze verklaring moet de leverancier dan een creditnota overmaken om de ontbrekende hoeveelheid gratis elektriciteit alsnog toe te kennen.
- De meeste leveranciers keren ook gratis elektriciteit uit volgens deze procedure, zelfs bij protest van de afnemer meer dan 1 jaar na de verzending van de factuur waarop de gratis kWh had moeten worden toegekend. Slechts één leverancier beroept zich op zijn contractuele voorwaarden om de toekenning van gratis elektriciteit voor het verleden te weigeren als het protest tegen het niet toekennen van de gratis elektriciteit ingediend werd na afloop van de contractueel voorziene protesttermijn tegen de factuur.

De VREG meldde in oktober 2007 aan de Vlaamse minister van Energie Hilde Crevits dat

een wijziging van het Besluit gratis elektriciteit noodzakelijk is. De VREG meldde dat er een nieuwe eenheidsprijs moet vastgesteld worden die gebruikt wordt bij de afrekening van de gratis elektriciteit tussen klant en leverancier enerzijds en leverancier en netbeheerder anderzijds. Tot op heden is deze eenheidsprijs gelijk aan de maximumprijs voor de klanten in de gebonden markt. Deze vermelding moet worden gewijzigd aangezien er geen gebonden markt meer is in België.

Eveneens in oktober werd een overleg georganiseerd met de leveranciers en netbeheerders met als bedoeling een overzicht te maken van de wijzigingen die moeten aangebracht worden aan het Besluit gratis elektriciteit en de nadere technische toepassingsvoorwaarden van dit besluit, vastgelegd in BESL-2004-34 van de VREG. Tijdens de vergadering werd afgesproken om een nieuwe, vereenvoudigde procedure uit te werken voor de verrekening van de gratis elektriciteit tussen de leveranciers en netbeheerders.

3.1.5.6 Toegangsreglementen

In 2007 werd er, na het tot stand komen van een uniform toegangsreglement voor elektriciteit, verder gewerkt aan het uniform toegangsreglement aardgas. Dit uniform toegangsreglement aardgas werd gefinaliseerd in juli 2007 na overleg met de verschillende netbeheerders en is gebaseerd op het uniform toegangsreglement elektriciteit. Ondertussen werd er ook een aantal kleine wijzigingen toegebracht aan het uniform toegangsreglement elektriciteit naar aanleiding van een aantal opmerkingen dat geopperd werd bij het tot stand komen van het uniform toegangsreglement aardgas.

Alle netbeheerders in het Vlaamse Gewest passen sinds januari 2007 het uniform toegangsreglement voor elektriciteit toe. Vanaf 2008 zal dat ook het geval zijn voor aardgas.

Hiernaast werd er in 2007 ook gewerkt aan een toegangscontract voor DNB Brussels Airport. DNB BA beschikte tot 2007 nog niet over een toegangscontract. Er werd besloten om eerst de opmaak van een uniform toegangsreglement voor elektriciteit af te wachten. Het toegangscontract van DNB BA is gebaseerd op dit uniform toegangsreglement met uitzondering voor het aspect aansprakelijkheid voor onvoldoende kwaliteit of kwantiteit betreffende het overmaken van meetgegevens. Voor dit laatste aspect is een afwijkende regeling opgenomen.

3.2 Kenniscentrum van de energiemarkt in het Vlaamse Gewest en informatieverstrekking

3.2.1 Adviezen

De VREG verleende adviezen met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- Het ontwerprapport van de Commissie Energie 2030 (ADV-2007-1);
- Het ontwerp van Wijzigingsbesluit Groene stroom• (ADV-2007-2).

Verder heeft de VREG in 2007 in meerdere of mindere mate input geleverd bij de opmaak van de volgende wetgeving:

- het Decreet Sociale Openbaredienstverplichtingen•;
- het Verzameldecreet 2007•;
- het Besluit Werkmaatschappijen•;
- het Besluit Vrijstelling Elia-heffing•;
- een voorontwerp van besluit met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen• in de vrijgemaakte elektriciteits- en gasmarkt.

De VREG was ook betrokken bij de opmaak van een voorontwerp van Energiedecreet, dat in de loop van 2008 zal voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering. Doel van dit Energiedecreet is de bestaande energiereleerde decreten in één decreet onder te brengen en van de gelegenheid gebruik te maken om aanpassingen voor te stellen die rekening houden met de beoordeling van de ervaring met de vrijmaking van de markt. De VREG heeft in dit kader een actualisatie uitgewerkt van de huidige energiewetgeving betreffende de werking van de elektriciteits- en gasmarkt: de hoofdstukken van het Elektriciteits•- en Aardgasdecreet• met betrekking tot het distributienetbeheer, de toegang tot het distributienet, de leveringsvergunning en de aanleg van leidingen.

3.2.2 Studie marktmodel

De VREG wil als toezichthouder een faciliterende rol vervullen bij het verbeteren van de marktprocessen, concurrentie bevorderen en een sturende rol spelen door de marktwerking te toetsen en zonedig bij te sturen in overleg met de sector. Uit gesprekken met netbeheerders en leveranciers concludeerde de VREG dat er nood is aan een macro-economische kijk op de huidige marktordening en aan een analyse van een

reeks knelpunten, die een efficiënt functionerende energiemarkt in de weg staan.

Deze vaststellingen leidden tot de opdracht vanwege toenmalig Vlaamse minister van Energie Kris Peeters om de marktpartijen te raadplegen over de moeilijkheden die zij ondervinden (marktmonitoring) en over de mogelijkheden die ze zien om tot een betere structuur en een beter functioneren van de markt te komen (marktmodel). Dit was de aanzet voor de studie "Naar een Marktmodel voor de Vlaamse energiemarkt". In samenwerking met een academisch en theoretisch sterke partner werd door de VREG een eerste globaal overzicht van de marktordening in de Vlaamse energiemarkt opgesteld. Dit vormde de eerste fase van de studie "Ontwikkeling van een visie op een marktmodel voor de Vlaamse energiemarkt".

Eind mei 2006 werd aan de marktpartijen en andere stakeholders gevraagd om hun meningen en reacties op de studie Marktmodel over te maken. Op basis van het studiedocument uit de eerste fase en de resultaten van de consultatieronde, heeft de VREG in oktober 2006 een advies overgemaakt aan toenmalig Vlaamse minister van Energie Kris Peeters. De minister stemde in met de voortzetting van de studie. De minister onderstreepte het belang van een voldoende draagvlak bij de bedrijven van de energiesector voor het voortzetten van de studie. Daarnaast meldde hij dat er van overheidswege geen budgettaire marge kon vrijgemaakt worden voor de studie.

De voorbereiding van het opstarten van een nieuwe fase van de studie marktmodel nam het voorjaar van 2007 in beslag. Dit leidde tot het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst tussen een belangrijk aantal vertegenwoordigers van energieleveranciers en netbeheerders enerzijds en de VREG anderzijds. Het opstarten van de volgende fase van de studie verschoof hierdoor naar de tweede helft van 2007. De uitvoering van deze fase wordt op 12 maanden geschat. Hierdoor loopt de volgende fase van dit project naar alle verwachting door tot het najaar van 2008.

Tijdens de zomermaanden van 2007 werd in uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst een externe deskundige geselecteerd, die een faciliterende en kritische rol zal opnemen tijdens deze fase van de studie.

Pas in het najaar van 2007 konden de eerste werkzaamheden concreet opgezet worden.

De praktische uitvoering van de studie marktmodel wordt, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst, gestuurd vanuit het projectcomité als centraal orgaan en inhoudelijk ingevuld door middel van vier werktrajecten:

- het beschrijven van het huidige marktmodel;
- datakwaliteit;
- slimme meters;
- het formuleren van een toekomstvisie op het na te streven marktmodel.

Eind 2007 werden 3 van de 4 werktrajecten gestart. Voor het "formuleren van een toekomstvisie" werden de resultaten van het werktraject "beschrijven van het huidige marktmodel" afgewacht.

Het werktraject "beschrijving van het huidige marktmodel" blijkt veel meer tijd nodig te hebben dan initieel verwacht. Hierdoor zijn al extra sessies ingericht.

De werktrajecten "datakwaliteit" en "slimme meters" werden ook al opgestart. De oplevering van hun resultaten is voorzien in het najaar.

3.2.3 UMIX-evaluatie

Binnen de organisatie UMIX• (Utility Market Information eXchange) werken netbeheerders en energieleveranciers gezamenlijke protocollen uit voor het overdragen van informatie die nodig is om marktprocessen uit te voeren. Het is duidelijk dat het voorstellen van verbeteringen aan het marktmodel enkel zin hebben als UMIX over de juiste structuur en middelen beschikt om deze voorstellen daadwerkelijk uit te werken en toe te passen. Daarom achtte de VREG het noodzakelijk om parallel met het opstarten van een nieuwe fase in de studie marktmodel, ook een evaluatie te maken van de UMIX-werking tot op vandaag. Deze evaluatie bestond zowel uit een desk review van documentatie over UMIX als het beantwoorden van vragenlijsten op diverse vergaderingen met netbeheerders, leveranciers, FEBEG• en vertegenwoordigers van UMIX.

Het eindrapport van deze evaluatie bevat zowel opmerkingen die vanuit een theoretische benadering naar voren kwamen, als vaststellingen die op huidige probleempunten in de UMIX-werking wijzen. Zo blijft het feit dat

de financiering van UMIX volledig bij de netbeheerders ligt een bekommernis, zelfs al werd in de diverse evaluatievergaderingen nooit een concreet probleem aangehaald dat op de financieringswijze terug te brengen was.

Een van de kernelementen van de evaluatie is dat de scope van UMIX nu te eng is om van een werkelijk marktfaciliterende werking van de organisatie te kunnen spreken. Ze beperkt zich immers tot die processen die informatie-uitwisseling tussen netbeheerders en energieleveranciers vergen. Zoals door de werkzaamheden van het werktraject "beschrijving huidig marktmodel" van de studie marktmodel werd aangetoond, zijn er echter nog veel andere processen die door protocolafspraken efficiënter kunnen gemaakt worden.

De VREG formuleerde in het eindrapport een aantal verwachtingen ten aanzien van UMIX of van eventueel een andere organisatie die in de toekomst een centrale rol zou kunnen opnemen in het uitwerken en uitvoeren van het marktmodel:

- Er is nood aan een neutrale en onafhankelijke organisatie die een marktfaciliterende rol opneemt;
- De financieringsmodaliteiten moeten toelaten dat deze organisatie zich neutraal opstelt in het belang van de gehele markt, dus ook het belang van de klant moet meegenomen worden in de afweging om tot optimale marktorganisatie te komen;
- Deze organisatie moet een permanent karakter krijgen, zodat kennis kan opgebouwd worden en op een neutrale wijze de werking van de verschillende deelorganen kan ondersteund worden met efficiënte informatieverstrekking;
- Vragen, voorstellen of problemen die worden aangekaart door marktpartijen en van aard zijn om door middel van Electronic Data Interchange (EDI) tot een betere oplossing te komen voor de marktwerking, moeten opgenomen worden;
- De rol van de organisatie moet zich idealiter beperken tot het vertalen van de marktprocessen naar EDI-processen en monitoring van de uitvoering van de vastgelegde processen.

Deze evaluatie doet niets af aan het feit dat er de laatste jaren een gunstige evolutie is geweest in de werking van UMIX, onder andere doordat binnen de organisatie meer ruimte gemaakt werd voor inbreng van de energieleveranciers. Dit is een belangrijke vooruitgang.

3.2.4 Slimme meters

Slimme meters zijn meters die naast het meten van het elektriciteits-, aardgas- en eventueel ander verbruik ook nog andere functies kunnen uitvoeren, en waarmee communicatie vanop afstand mogelijk is. Deze extra functionaliteiten kunnen betrekking hebben op het beheer van het net (bijvoorbeeld betere gegevens over de kwaliteit van de spanning en telecontrole), maar kunnen ook nieuwe mogelijkheden openen voor leveranciers (bijvoorbeeld meer productdifferentiatie, levering via voorafbetaling) en voor de afnemer. In een aantal Europese landen heeft de overheid een snelle invoering van slimme meters opgelegd of zijn de bedrijven die instaan voor metering daar op eigen initiatief toe overgegaan.

Om de Vlaamse minister van energie Hilde Crevits een gefundeerd advies hierover te verstrekken heeft de VREG in 2007 een eerste studieopdracht (over communicatiemiddelen) laten uitvoeren en een tweede opdracht (over de kosten en baten van de invoering van snelle meters) voorbereid. Daarnaast heeft ze ook de ontwikkelingen in de pionierende landen in Europa van nabij opgevolgd via rechtstreekse contacten en deelname aan internationale meteringconferenties.

Slimme meters vereisen tweewegs-communicatie om meetgegevens door te sturen en om commando's en parameters te ontvangen. De keuze van het juiste communicatiekanaal is dus een belangrijk aandachtspunt. In opdracht van de VREG heeft professor Deconinck van de KU Leuven daarom een studie uitgevoerd over de communicatiemiddelen die hiervoor kunnen gebruikt worden.

De communicatiemedia kunnen in drie categorieën worden ingedeeld:

- communicatie over het elektriciteitsnet (power line carrier);
- communicatie over telefoonlijn en kabelinfrastructuur (ADSL, tv-distributiekabel);
- draadloze communicatie (mobilofonie, radiofrequentie (RF), Private Mobile Radio (PMR)).

Het rapport geeft een overzicht van de mogelijkheden en beperkingen van deze drie media, en de kosten die met de uitbouw en het beheer van de communicatie-infrastructuur gepaard gaan. Over de resultaten van het rapport organiseerde de VREG een open consultatie.

Een tweede stap in deze studiefase betreft het kwantificeren van de kosten en baten van de invoering van de slimme meter. In overleg met de sector is een lijst met noodzakelijke en optionele functionaliteiten van de slimme meter opgesteld. Op basis van deze lijst zal in 2008 een economische analyse gemaakt worden die rekening houdt met de impact van de eventuele invoering van de slimme meter op de marktpartijen en op het functioneren van de markt.

De VREG besteedde deze opdracht uit aan een externe deskundige, KEMA. De resultaten worden in de eerste helft van 2008 verwacht.

3.2.5 Marktmonitoring en marktenquêtes

3.2.5.1 Marktenquête van de sector

De VREG vraagt bij de leveranciers en netbeheerders gegevens op. Op basis daarvan berekent ze een aantal marktstatistieken, zoals het aantal leverancierswissels en de marktaandelen in termen van het aantal toegangspunten.

Door maandelijkse publicatie van die statistieken op de VREG-website, wil de VREG de transparantie op de markt verhogen. De VREG is immers het best geplaatst om een globaal beeld van de energiemarkt in Vlaanderen te geven.

Deze marktgegevens worden ook gebruikt om op vragen van onder meer de Europese Commissie te antwoorden en om adviezen van de VREG te onderbouwen. De VREG levert ook input aan de Indexcommissie.

Slechts één keer per jaar vraagt de VREG de gegevens met betrekking tot de geleverde hoeveelheden energie op.

Alle statistieken hebben enkel betrekking op het Vlaamse grondgebied en beperken zich tot de activiteiten op het distributienet. De statistieken staan gegroepeerd op de website onder Energiemarkt - Statistieken.

De vier Belgische regulatoren stelden ook in 2007 Belgische statistieken samen. Die statistieken staan op de website onder Energiemarkt - Statistieken - Belgische statistieken.

3.2.5.2 Marktenquête bij bedrijven en particulieren

Jaarlijks voert de VREG twee grote marktenquêtes bij de afnemers uit: een enquête bij particulieren in de zomermaanden en een enquête bij middelgrote bedrijven in het najaar.

Via haar enquête bij particulieren wil de VREG te weten komen hoe de iets meer dan 2,6 miljoen gezinnen zich op de vrijgemaakte Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt gedragen. Bijna 1,5 miljoen gezinnen in Vlaanderen hebben ook een aardgasaansluiting. 1.565 gezinnen werden in de zomer van 2007 thuis ondervraagd over hun ervaringen in de vrijgemaakte energiemarkt: Voelen ze zich voldoende geïnformeerd? Hebben ze al een contract afgesloten en waarom (niet)? Zijn ze geïnteresseerd in groene stroom? Welke problemen ondervinden ze nog?

De resultaten van deze enquête werden verwerkt in de marktmonitor. De objectieve gegevens die de VREG verzamelt bij de netbeheerders en leveranciers werden aangevuld met de resultaten van deze enquête. De resultaten van de enquête worden hierdoor geduid en in het juiste perspectief geplaatst. De marktmonitor is terug te vinden op de website onder Publicaties – Rapporten – RAPP-2007-7.

Daarnaast werd in het najaar van 2007, net als in 2006, bij 929 middelgrote Vlaamse bedrijven een telefonische enquête afgenomen. 621 van hen beschikken ook over een aardgasaansluiting. Net als bij de vorige drie enquêtes bestond de doelgroep uitsluitend uit bedrijven met 10 à 500 werknemers die in Vlaanderen zijn gevestigd. Bedrijven met minder werknemers, zoals kleine kmo's en zelfstandigen, worden door de leveranciers eerder zoals particuliere afnemers benaderd. Ook de allergrootste bedrijven behoren niet tot de doelgroep, omdat hun energiebehoeften te specifiek zijn. De steekproef biedt zowel op geografisch als op sectoraal vlak een representatieve weerspiegeling van de Vlaamse bedrijfswereld. Voor beide criteria werden dan ook quota gehanteerd. Net als bij de gezinnen wordt telkens gepolst naar de ervaringen en gedragingen van de bedrijven op de vrijgemaakte energiemarkt.

De resultaten van deze enquête worden pas in 2008 bekendgemaakt. Het rapport met de resultaten van de enquête 2006 (veldwerk november 2006-januari 2007) werd gepubliceerd op 15 februari 2007 en staat op de website onder Publicaties – Rapporten – RAPP-2007-1.

Vanaf 2008 worden de enquêtes bij huishoudelijke afnemers en bedrijven gelijktijdig uitgevoerd, zodat de resultaten ook samen kunnen voorgesteld worden in de marktmonitor 2008.

3.2.6 Overleg met regulatoren, overheden en belangenorganisaties

Naast het overleg dat de VREG regelmatig heeft met de netbeheerders, de leveranciers, het kabinet en bepaalde stakeholders (zoals OVAM) in het kader van de uitvoering van haar taken, was er in 2007 ook overleg met de regulatoren, AIB, de bouwsector, Belpex en Samenlevingsopbouw.

3.2.6.1 Regulatorenoverleg

De energiebevoegdheden zijn in België over het federale en het gewestelijke niveau verdeeld. Hierdoor is overleg tussen de regulatoren van de verschillende bevoegdheidsniveau's noodzakelijk (CREG• op federaal niveau; VREG, CWaPE• en BRUGEL• op gewestelijk niveau). Het overleg (zowel plenair als in werkgroepen) leidt zowel tot het uitwisselen van informatie, kennis en standpunten, als tot formele gezamenlijke initiatieven, zoals de publicatie van 'Belgische' marktstatistieken.

In de schoot van het regulatorenoverleg zijn een aantal werkgroepen actief, onder andere rond tarificatie, informatie-uitwisseling, technische reglementering, productie op basis van hernieuwbare energiebronnen•, enzovoort.

In de werkgroep Gas werd een oplossing gezocht voor het afbakenen van aardgasvervoer en aardgasdistributie. In de bevoegdheidsverdelende regels is geen duidelijke grens aangegeven tussen het gasvervoer en de gasdistributie. In deze werkgroep werd een technisch onderscheid afgesproken: gasleidingen met een ontwerpdruk van minder dan of gelijk aan 14,71 bar behoren tot het gasdistributienet. Leidingen met een hogere ontwerpdruk behoren tot het gasvervoernet.

3.2.6.2 AIB

De VREG bleef in 2007 actief meewerken binnen de structuren van AIB•, een internationale vzw die zich opwerpt als facilitator voor de internationale uitwisseling van elektronische energiecertificaten. De algemene vergadering van de vereniging kwam driemaandelijks samen in 2007, achtereenvolgens in Brussel, Stockholm, Lausanne en Budapest. De VREG nam ook

actief deel aan de vergaderingen van de Werkgroep Interne Zaken binnen AIB.

Een nieuwe Raad van Bestuur werd aangesteld in maart 2007. Thierry Van Craenenbroeck, technisch directeur bij de VREG, werd aangesteld als een van de bestuurders.

De inhoudelijke discussies binnen AIB spitsten zich toe op twee belangrijke thema's: het WKK•-hoofdstuk enerzijds en de behandeling van certificaten met meerdere functies anderzijds.

Wat het eerste betreft, werd er herhaaldelijk overleg gepleegd met de Europese Commissie om de vermeldingen op WKK-certificaten te doen overeenstemmen met de bepalingen van de Europese Richtlijn Bevordering Warmtekrachtkoppeling• en de hieraan toegevoegde rekenregels. De discussie over de functies gekoppeld aan certificaten, werd gevoerd naar aanleiding van quota-systemen in Wallonië en Zweden, waar aparte steuncertificaten en garanties van oorsprong• worden uitgereikt. Deze handelwijze is niet conform de huidige uniciteitbepaling binnen AIB, maar bracht een discussie op gang die nog doorloopt in 2008, niet in het minst omdat in de toekomst ook met de functie 'doelstelling' (zoals beschreven in het voorstel van richtlijn betreffende de bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen) zal rekening gehouden moeten worden.

Op het vlak van de systemen werd een hub ontwikkeld die in eerste instantie enkel als berichtencentrale ('messaging'-functie) wordt gebruikt tussen de Issuing Bodies van de verschillende domeinen. De berichten van en naar de VREG zullen naar verwachting vanaf het tweede semester 2008 ook via deze hub worden verwerkt.

3.2.6.3 Bouwsector

In 2006 organiseerde de VREG met de netbeheerders en de bouwsector een overleg over de problematiek van de vertragingen bij werfaansluitingen. In oktober 2007 werd een vervolvergadering georganiseerd door de VREG. De belangrijkste resultaten van dit overleg waren de volgende:

- de facturatie voor de aanleg van openbare verlichting gebeurt vanaf begin 2008 op een uniforme wijze door alle netbeheerders;
- alle netbeheerders hanteren vanaf begin 2008 een korting op de aansluitkost als de sleuf, nodig voor de aansluiting, zelf gegraven wordt door de aanvrager en als aan de nodige vereisten voldaan is.

3.2.6.4 Belpex

Er werd in de loop van 2007 enkele keren overleg gepleegd met Belgian Power Exchange (Belpex), de Belgische elektriciteitsbeurs, over de ontwikkelingen op de elektriciteits- en de certificatenmarkten.

3.2.6.5 Samenlevingsopbouw en andere sociale organisaties

Het project Energie en Armoede van Samenlevingsopbouw Antwerpen Provincie – Steunpunt Turnhout wordt mee gesubsidieerd door de Vlaamse minister van energie Hilde Crevits. De VREG beschouwt Samenlevingsopbouw dan ook als een belangrijke partner voor het doorgeven van op maat gemaakte informatie aan deze doelgroep. Anderzijds krijgt ze via de projectmedewerkers ook belangrijke signalen over wat er nog fout loopt op de energiemarkt.

Om die redenen ging de VREG in 2007 in op de uitnodiging om als toehoorder aanwezig te zijn op een aantal maandelijks vergaderingen van het project. Ook op de Rondetafel 'Recht op energie' in mei 2007 was de VREG aanwezig als waarnemer met de bedoeling om in de eerste plaats te luisteren en erover te waken dat correcte informatie verspreid wordt.

In maart 2007 nam de VREG ook deel aan de klankbordwerkgroep, waar gevraagd werd met een kritische blik naar het project te kijken. Op de studiedag 'Energie en armoede' eind november speelde de VREG een actievere rol binnen de werkgroep 'ervaringen van mensen in armoede'.

Samen met het Vlaams Energieagentschap en met Samenlevingsopbouw, verzorgde de VREG vormingssessies rond de sociale openbare dienstverplichtingen• en gaf te duiding bij de ontwerpbesluiten. Deze vorming voor OCMW-medewerkers werd georganiseerd door de VVSG•. Daarnaast ging de VREG ook in op een vraag van de sociale diensten van de OCMW's regio Aarschot-Diest om een presentatie over dit onderwerp te verzorgen.

Verder gaf de VREG een toelichting op de studiedag 'Indicatoren rond Schuld en Armoede' die op 13 juni 2007 werd georganiseerd door de FOD• Sociale Zekerheid. Op deze studiedag werden de resultaten gepresenteerd van een onderzoek in het kader van het Nationaal Actieplan Sociale Inclusie uitgevoerd door het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck (UA) en het Observatoire du Crédit et de l'Endettement. De studie onderzocht welke interessante en/of valide indicatoren wijzen op problematische

schuldsituaties (ingebrekestellingen, afbetalingsplannen wel of niet nageleefd, dossiers doorgestuurd naar het OCMW of naar een schuldbemiddelingsdienst, budgetmeters, stroombegrenzers, LAC•, afsluitingen, ...). De VREG werkte actief mee aan dit onderzoek.

3.2.7 Communicatie en informatieverlening

De communicatie van de VREG is decretaal bepaald en bestaat uit volgende taken:

- De energieverbruikers informeren
- De marktactoren informeren
- Zorgen voor een betere transparantie van de markt
- Een objectieve vergelijking bieden tussen de prijzen en leveringsvoorwaarden van de leveranciers voor huishoudelijke afnemers.

3.2.7.1 Enquêtes bij huishoudelijke en professionele afnemers

De VREG haalt uit haar enquêtes informatie over hoe geïnformeerd de energieafnemers in Vlaanderen zich voelen.

Enquêtes huishoudelijke verbruikers

Uit de enquêtes die de VREG bij particuliere verbruikers uitvoert, blijkt dat de proportie gezinnen in Vlaanderen die zich onvoldoende geïnformeerd voelt niet afneemt over de verschillende jaren. Ondanks de communicatie-inspanningen van de sector en de overheid voelt ongeveer 1 op 2 Vlamingen zich onvoldoende geïnformeerd over de vrijgemaakte energiemarkt.

Voor iets meer dan de helft van de bevroegde respondenten (51 %) is de vrijmaking van de energiemarkt en de gevolgen die daaruit voortvloeien duidelijk (31 %) tot zelfs zeer duidelijk (20 %). Dat betekent echter ook dat voor ongeveer de helft van de bevroegden dit niet duidelijk is en dat deze groep zich niet voldoende geïnformeerd voelt.

De naambekendheid van de VREG is gestegen. In vergelijking met 2006 kennen meer mensen de VREG (21 % in 2006, 31 % in 2007).

Van de respondenten die zich via de VREG hebben geïnformeerd, heeft 40 % de TV-spots van de VREG op Eén of Canvas gezien. 31 % heeft gebruik gemaakt van de leveranciersvergelijking op de website van VREG. 24 % vond andere informatie op de VREG-website. Naast de televisie en het internet haalde 21 % van de bevroegden informatie uit de informatiefolders van de VREG. De elektronische nieuwsbrief, telefonisch contact en informatiesessies worden slechts door een beperkt aantal Vlamingen gebruikt om zich te informeren.

Welk kanaal ook wordt gebruikt, de overgrote meerderheid vindt de informatie die men heeft ingewonnen via de VREG nuttig (78 %), duidelijk (75 %) en betrouwbaar (79 %).

90 % van de websitebezoekers vindt de website interessant. 64 % van hen bezocht hem dan ook al verschillende keren.

De huishoudens in Vlaanderen die zich niet genoeg geïnformeerd voelen, gaan vaker niet actief op zoek naar informatie. Wie de VREG kent, voelt zich in het algemeen beter geïnformeerd.

Enquêtes bedrijven

Uit de enquêtes die de VREG bij bedrijven in Vlaanderen uitvoert, blijkt dat er ook daar nog altijd nood is aan neutrale informatie over de energiemarkt.

74 % van de ondervraagde bedrijven voelt zich eerder tot zeker voldoende geïnformeerd over de vrijmaking van de energiemarkt en de gevolgen ervan. Een status quo in vergelijking met 2006.

In 39 % van de bedrijven worden de ontwikkelingen op de vrijgemaakte energiemarkt actief opgevolgd. Ook hier geen verschil met 2006.

De website is de meest gebruikte informatiebron. De tevredenheid over dit medium is erg groot.

De betrouwbaarheid, de duidelijkheid en de nuttigheid van de informatie komende van de VREG wordt als erg positief ervaren.

De bekendheid van de VREG bij de Vlaamse bedrijven neemt toe: 68 % heeft al van de VREG gehoord, al is het maar van naam. Vorig jaar had 56 % al van de VREG gehoord vooraleer ze deelnamen aan de enquête.

3.2.7.2 Informatieverstrekking door de VREG

Om de transparantie van de energiemarkt te verhogen, verzamelt de VREG informatie over de ontwikkelingen op de Vlaamse energiemarkt. Deze informatie wordt verwerkt en op de meest geschikte wijze weer aan de markt megedeeld.

Hieronder volgt een overzicht van de informatiekanaalen van de VREG en de belangrijkste initiatieven in 2007.

3.2.7.3 Website

De belangrijkste actie op informatiegebied in het jaar 2007 was de lancering van de vernieuwde VREG-website. Het belangrijkste informatiemedium van de VREG werd

inhoudelijk en vormelijk volledig herwerkt, met een handiger navigatiestructuur en informatie op maat voor diverse doelgroepen.

In 2007 behaalde de VREG het Anysurfer-label. AnySurfer is een kwaliteitslabel voor websites die voor iedereen toegankelijk zijn – ook voor mensen met een functiebeperking. Slechtzienden, blinden en ouderen ervaren online het vaakst problemen, maar AnySurfer bewaakt ook de toegankelijkheid voor internetgebruikers met motorische en auditieve beperkingen.

Het aantal bezoekers van de website van de VREG stijgt jaar na jaar. In 2007 ging het om 552.539 bezoekers (467.000 bezoekers in 2006), waarvan 71 % unieke bezoekers. Een stijging met 18 %.

3.2.7.4 Televisie

Sinds 9 januari 2007 staat de vernieuwde VREG website online. Opdat de Vlaming beter zijn weg zou vinden naar deze website, lanceerde de VREG tijdens deze eerste maand van het jaar een TV-campagne. Deze campagne had tot doel om de bekendheid van de VREG bij het grote publiek te vergroten, alsook de VREG te positioneren als neutrale informatiebron voor aardgas en elektriciteit.

Er werd geopteerd voor een televisiecampagne op de openbare zenders Eén en Canvas (Boodschap van Algemeen Nut).

De spots speelden op een humoristische wijze in op belangrijke vragen bij het grote publiek:

- Wat moet ik doen met mijn aardgas en elektriciteit als ik verhuis?
- Welke energieleverancier past het best bij mijn energiebehoefte?

3.2.7.5 De VREG-leveranciersvergelijking

De leveranciersvergelijking blijft een publiekstrekker. Het automatiseringsproject in 2007 past in een streven naar continuïteit, vereenvoudiging en verbetering. Samen met een softwareleverancier werd een volledig geautomatiseerde tool ontwikkeld waardoor de energieleveranciers nu automatisch hun prijzen en andere gegevens kunnen inladen. Dit leidt tot een tijdswinst en meer efficiëntie, zowel bij de leveranciers als bij de VREG.

Sinds de lancering registreerde de VREG al meer dan 800.000 gebruikers van de leveranciersvergelijking, waarvan 198.000 in 2007. Ook dit betekent een stijging ten opzichte van 2006.

3.2.7.6 Nieuwsbrief

De VREG verstuurt een elektronische nieuwsbrief. In 2007 werd beslist om de nieuwsbrief doelgroepgericht te maken. Via aangepaste onderwerpen en een aangepast taalgebruik blijven de doelgroepen op de hoogte van de ontwikkelingen op de energiemarkt.

Volgende doelgroepen worden onderscheiden:
Privé - particulieren, zelfstandigen en vrije beroepen – maandelijks nieuwsbrief
Professioneel - KMO's, bedrijven en overheden – maandelijks nieuwsbrief
Energiesector – tweewekelijkse nieuwsbrief

Iedereen die de Vlaamse energiemarkt van nabij wil volgen, krijgt op die manier informatie op maat over de nieuwe elementen op de website en over de actualiteit. Er zijn nu al ruim 2.800 abonnees op de diverse elektronische nieuwsbrieven en het aantal blijft stijgen.

3.2.7.7 Persbeleid

Gezien de beperkte middelen voor communicatie, heeft de VREG de laatste jaren een actief persbeleid uitgebouwd, om op die manier zoveel mogelijk media-aandacht te genereren, zonder advertentieruimte te moeten kopen.

De essentie van de media-aanwezigheid van de VREG bestaat uit redactionele artikels en het verschijnen van persberichten in kranten, magazines en op radio en TV na persmededelingen en persconferenties. In 2007 verspreidde de VREG in totaal 9 persmededelingen. Alle persmededelingen staan op de beginpagina van de VREG-website onder Pers.

Dat leidde in 2007 tot ruim 331 artikels met aandacht voor de activiteiten van de VREG in de Vlaamse dag- en weekbladen en 16 vermeldingen op radio en tv. Daarnaast waren er de websites, nieuwsbrieven en de gespecialiseerde pers waarin de VREG en de Vlaamse energiemarkt werden vermeld.

Deze vorm van communicatie is kostefficiënt en biedt de VREG toch veel zichtbaarheid.

In het najaar van 2007 werden ook VREG infodossiers verspreid bij media waarnaar de VREG zich traditioneel minder richt, zoals vrouwenbladen, tv-bladen enzovoort. Dit op basis van informatie betreffende speciale dossiers in verband met energie, wonen, ... die bij de mediaregies werd opgevraagd.

De VREG maakt ook gebruik van de specifieke kanalen die de Vlaamse overheid ontwikkelde, zoals de afdeling Communicatie van DAR

(Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid). Deze afdeling stuurt bepaalde VREG-persberichten door naar haar abonneelijst. Dit is een heel kostefficiënt communicatiemiddel. Daarnaast biedt ze hulp bij de communicatieactiviteiten van de VREG.

3.2.7.8 Lokale informatieambtenaren en OCMW's - VVSG en DAR

Een belangrijk informatiekanaal om de burgers en ondernemingen in Vlaanderen te bereiken, vormen de lokale overheden: de ambtenaren en informatiediensten van steden en gemeenten.

De VREG maakt dan ook dankbaar gebruik van de mogelijkheid om de lokale informatieambtenaren te voorzien van informatie via de VVSG• en de specifieke kanalen die de Vlaamse overheid voor dit doel ontwikkelde (Dito en Pasklaar). Deze vorm van communicatie is heel kostenefficiënt voor de VREG en leidt toch tot efficiënte en effectieve informatieverstrekking.

3.2.7.9 Dienstverlening naast het internet

De VREG biedt haar dienstverlening ook via de telefoon aan, via het nummer 02 553 13 53. Hier kunnen onder andere berekeningen met de leveranciersvergelijking en de contactgegevens van de leveranciers opgevraagd worden. Ook op vragen als "Wie is mijn netbeheerder?" en voor het opvragen van een VREG-(verhuis)folder kan het nummer een antwoord bieden.

Voor deze dienstverlening werkt de VREG samen met 1700, de Vlaamse infolijn, om een kwalitatieve telefonische ondersteuning te bieden. De diensten van de Infolijn verstrekken informatie over de vrijgemaakte Vlaamse energiemarkt op basis van een door de VREG opgesteld script. Deze informatie wordt permanent actueel gehouden. De kost voor deze dienstverlening maakt geen deel uit van het communicatiebudget.

Afnemers kunnen ook terecht bij het Multi Media Contact Center van de FOD• Economie, een overheidsdienst die vragen over de energiemarkt beantwoordt. Alle contactgegevens staan ook vermeld op de website van de VREG.

3.2.7.10 Verhuisfolder

De verhuisfolder werd begin 2007 licht aangepast en herdrukt in een nieuwe oplage. In het voorjaar van 2007 werd de verhuisfolder gepromoot op Batibouw.

Eind 2007 startte de voorbereiding van een promotieactie om de bekendheid van de verhuisfolder bij de immobiëlesector te verbeteren. De immokantoren ontvangen een blocnote met afscheurblaadjes die meegegeven kunnen worden aan toekomstige verhuizers. Op de blaadjes vinden ze tips over het verhuizen van hun energie.

In een testfase werden de blocnotes enkel naar makelaars en immokantoren in Oost-Vlaanderen gestuurd. In februari 2008 werd de testcase geëvalueerd aan de hand van telefonische interviews over het nut en gebruik van de blocnotes. Omdat de evaluatie positief is, volgen de andere provincies in Vlaanderen in de loop van 2008.

3.2.7.11 Vernieuwing algemene folder

Om alle mensen te kunnen bereiken, ook zij die geen toegang hebben tot het internet, verspreidt de VREG een algemene folder waarin de vrijgemaakte energiemarkt kort wordt geschetst en waarin de VREG haar diensten voorstelt. De folder werd in 2007 volledig vernieuwd en gedrukt in 1.500 exemplaren. Een elektronische versie is ook te downloaden op de website. De folder werd via de diensten van Dito en Pasklaar bekend gemaakt bij de lokale besturen. Er is heel wat vraag naar deze folder.

3.2.7.12 Representatie

Het aanbod van de VREG om toelichting te geven op informatiesessies over de vrijmaking van de energiemarkt loopt nog steeds in samenwerking met Syntra-West.

De VREG medewerkers dragen hun steentje bij door deelname aan studiedagen en colloquia. Zo verleende de VREG in september 2007 bijvoorbeeld haar medewerking aan een aantal sessies van het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO). Op deze sessies werden ecologiepremies, steunmaatregelen voor energiebesparing en hernieuwbare energie, het systeem van groenestroom•- en warmtekrachtcertificaten• en de eco-efficiëntiescan besproken. De VREG was verantwoordelijk voor de presentatie over groene stroom en warmtekrachtkoppeling•.

De VREG kreeg de kans om haar informatie- en communicatieacties en -beleid toe te lichten op een door ERGEG• georganiseerde workshop in Parijs. Er was grote belangstelling, zowel van regulatoren in al vrijgemaakte markten, als van markten waar de liberalisering nakende was. De uitwisseling van ervaringen en nuttige tips was nuttig voor alle betrokkenen.

4 Bijlagen - Begrippenlijst

- **Aardgasdecreet:** het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, (BS 3 oktober 2001), gewijzigd door het decreet van 5 juli 2002.
- **AIB:** Association of Issuing Bodies, een internationale vzw met zetel te Brussel, die zich opwerpt als facilitator voor energiecertificaatsystemen.
- **Akkoord en Gedragscode "Van den Bossche":** op 16 september 2004 sloten de elektriciteits- en aardgasleveranciers een akkoord over "De consument in de vrijgemaakte Belgische elektriciteits- en aardgasmarkt". Dat akkoord kwam tot stand na besprekingen met vertegenwoordigers van de verbruikersorganisaties, vertegenwoordigers van de regulerende overheden, onder andere de VREG, en de federale minister bevoegd voor consumentenzaken, Freya Van den Bossche. Het akkoord wil de consument beter beschermen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt, zodat een aantal negatieve fenomenen (bijvoorbeeld onterechte leverancierswissels) preventief kunnen worden vermeden aan de hand van sluitende afspraken tussen de energieleveranciers. Het oorspronkelijke akkoord trad in werking op 1 maart 2005. Het akkoord onderging begin 2006 een aantal verfijningen en verbeteringen. De nieuwe versie werd op 9 maart 2006 ondertekend en geldt sinds 1 juli 2006. Het akkoord gaat gepaard met een gedragscode.
- **Allocatie:** toewijzing op uur- (voor gas) of kwartierbasis (voor elektriciteit) van energiehoeveelheden aan de verschillende marktpartijen.
- **Besluit gratis elektriciteit:** het besluit van de Vlaamse regering van 14 november 2003 tot vaststelling van de nadere regels voor de toekenning en de verrekening van gratis elektriciteit voor huishoudelijke afnemers (B.S. 26 november 2003).
- **Besluit Groene stroom:** het besluit van de Vlaamse regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (B.S. 23 maart 2004), zoals gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2007.
- **Besluit Netbeheerders:** het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de distributienetbeheerders voor elektriciteit (BS 5 september 2001).
- **Besluit Organisatie Gasmarkt:** het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2002 houdende de organisatie van de aardgasmarkt (BS 18 oktober 2002): Titel II.
- **Besluit Werkmaatschappijen:** het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2007 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de distributienetbeheerders voor elektriciteit en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2002 houdende de organisatie van de aardgasmarkt (B.S. 11 september 2007).
- **Besluit Leveringsvergunningen:** het besluit van de Vlaamse regering van 15 juni 2001 met betrekking tot de leveringsvergunningen voor elektriciteit (B.S. 5 september 2001).
- **Besluiten Sociale openbaredienstverplichtingen:** het besluit van de Vlaamse Regering van 31 januari 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteitsmarkt (BS 21 maart 2003) en het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2003 met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte gasmarkt (BS 11 augustus 2003).
- **Besluit Vrijstelling Elia-heffing:** het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2007 tot vrijstelling van de federale bijdrage ter compensatie van de inkomstenderving van de gemeenten ingevolge de liberalisering van de elektriciteitsmarkt.
- **Besluit Weekendtarief:** het besluit van de Vlaamse regering van 18 november 2005 tot vaststelling van de openbaredienstverplichting, opgelegd aan de netbeheerders met betrekking tot het ter beschikking stellen van de mogelijkheid voor eindafnemers op laagspanning om te kunnen genieten van een elektriciteitstarief op basis van een dag- en een nachtmeter (B.S. 18 september 2006).
- **Brugel:** reguleringscommissie voor energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- **CREG:** Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, de federale energieregulator.
- **CWaPE:** Commission Wallonne pour l'Énergie, de Waalse energieregulator.
- **Decentrale productie-eenheid:** een installatie die elektriciteit produceert en waarvan de inschakeling niet centraal gecoördineerd wordt.

- **Decreet Sociale Openbaredienstverplichtingen:** het decreet van 25 mei 2007 tot wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water, wat betreft elektriciteit en gas, van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen, en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de organisatie van de gasmarkt, wat betreft de openbaredienstverplichtingen.
- **DTe:** de Nederlandse energieregulator.
- **Eandis:** werkmaatschappij die de exploitatietaken uitvoert voor de Vlaamse gemengde distributienetbeheerders voor elektriciteit en aardgas; het is ontstaan uit de samenvoeging van GeDIS, Netmanagement en het Vlaams platform van Indexis.
- **Elektriciteitsdecreet:** het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (BS 22 september 2000), gewijzigd door verschillende decreten.
- **Elia:** de transmissienetbeheerder voor elektriciteit in België; beheert de hoogspanningsinfrastructuur en het elektrisch systeem en organiseert de toegang tot zijn net.
- **ERGEG:** "European Regulators' Group for Electricity and Gas". Het is een orgaan van onafhankelijke nationale energieregulators dat werd opgericht door de Europese Commissie als een adviesgroep van de Commission's Decision
- **Europese Richtlijn Bevordering Warmtekrachtkoppeling:** Europese Richtlijn 2004/8/EG betreffende de bevordering van warmtekrachtkoppeling op basis van de vraag naar nuttige warmte binnen de interne energiemarkt en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG.
- **Febeg:** Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven, representatieve werkgeversorganisatie van de in België gevestigde gas- en elektriciteitsbedrijven.
- **Federale bijdrage:** de federale bijdrage in de elektriciteitssector wordt geregeld in de wet van 29 april 1999 en in het koninklijk besluit van 24 maart 2003. Overeenkomstig artikel 5 van het koninklijk besluit van 24 maart 2003 worden bepaalde eindafnemers door de leverancier(s) of de netbeheerder(s) vrijgesteld van het deel van de federale bijdrage bestemd voor de financiering van de luiken "Kyoto" en "Denuclearisatie" dat overeenstemt met de elektriciteit die aan hen werd geleverd en geproduceerd werd met aanwending van hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmtekrachtkoppelingseenheden.
- **FOD:** Federale Overheidsdienst.
- **Garantie van oorsprong:** uniek bewijsstuk dat aantoont dat een bepaalde hoeveelheid elektriciteit werd opgewekt uit bijv. hernieuwbare energiebronnen.
- **Gemengde netbeheerders:** netbeheerders waarin een energieproducent of een energieleverancier participeert (in casu Electrabel NV) met name IMEWO, INTERGEM, GASELWEST, IVERLEK, IMEA, INTERMOSANE, SIBELGAS, IGAO.
- **Groenestroomcertificaat:** een certificaat dat aantoont dat een producent in een daarin aangegeven jaar 1.000 kWh elektriciteit heeft opgewekt uit een hernieuwbare energiebron; dat kan worden ingeleverd door een certificatenplichtige om te bewijzen dat hij voldoet aan de certificatenverplichting.
- **Hernieuwbare energiebronnen:** energiebronnen die onuitputtelijk zijn en telkens opnieuw kunnen worden gebruikt voor het opwekken van energie. Voorbeelden zijn waterkracht, zonne-energie (via zonnepanelen), windenergie (via windturbines) en energie uit biomassa (bijvoorbeeld vergisting van groente-, fruit- en tuinafval, vergisting van mest of slib of verbranding van houtafval).
- **Indexis:** verzamelt, valideert, verwerkt en stuurt energieverbruiksgegevens door aan alle marktspelers in de vrije energiemarkt en oefent binnen de grenzen van de gemengde distributienetbeheerders een onafhankelijke, vertrouwelijke en onpartijdige beheersactiviteit rond meetgegevens uit. Is recent ondergebracht in Eandis.
- **InfraX:** samenwerkingsverband tussen de drie zuivere netbeheerders: Inter-energa, IVEG en WVEM.
- **Klachtendecreet:** het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen (BS 17 juli 2001).
- **Kwalitatieve warmtekrachtinstallatie:** een warmtekrachtinstallatie is kwalitatief:
  - als ze voorzien is van de nodige installaties die de door de warmtekrachtinstallatie geproduceerde warmte, gezien de stand van de techniek, zo efficiënt mogelijk kunnen afnemen en transporteren tot de plaats waar deze warmte nuttig kan worden aangewend;

- als ze een relatieve primaire energiebesparing heeft die groter is dan of gelijk is aan 10 % voor installaties met een elektrisch vermogen van 1MW of meer, of 0 % voor kleinere installaties.
- **Lokale adviescommissie (LAC):** zowel bij fraude als bij klaarblijkelijke onwil van de afnemer om de schulden ten aanzien van de netbeheerder te betalen moet de netbeheerder, voor hij kan overgaan tot afsluiting, hiervoor toestemming krijgen van de Lokale Adviescommissie van de gemeente waarin de afnemer woont. In de OCMW's van alle Vlaamse gemeenten bestaat er zo'n LAC. Het bestaat uit vertegenwoordigers van het OCMW en van netbeheerders. Zij bespreken de situatie van afnemers waarvan de netbeheerder gevraagd heeft om de elektriciteits- en aardgastoevoer of de minimale levering van elektriciteit op 10 ampère volledig stop te zetten. Ook de afnemer zelf mag zich komen verdedigen. Enkel als het LAC haar akkoord geeft, kan de netbeheerder overgaan tot afsluiting of stopzetting van de minimale levering van elektriciteit.
- **Openbardienstverplichting:** verplichting opgelegd aan een netbeheerder of een leverancier die betrekking heeft op de sociaaleconomische, ecologische en technische aspecten van elektriciteits- en aardgasvoorziening.
- **Oprichtingsdecreet:** het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (BS 27 mei 2004). Dit decreet treedt op 1 april 2006 in werking.
- **PV-installatie:** fotovoltaïsche installatie voor de opwekking van elektriciteit op basis van zonne-energie.
- **Reconciliatie:** onderlinge verrekening tussen marktpartijen op basis van het verschil tussen gealloceerde en werkelijk gemeten energiehoeveelheden.
- **REG-besluit:** het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbardienstverplichtingen ter bevordering van het rationele energiegebruik (BS 20 april 2007).
- **SLP of Synthetisch lastprofiel:** gemodelleerd afnamepatroon van een eindafnemer, niet uitgerust met een meetinrichting met registratie van het verbruiksprofiel, ter benadering van de verdeling van het verbruik in de tijd.
- **Synergid:** Federatie van de netbeheerders elektriciteit en aardgas in België.
- **Technisch Reglement Distributie Elektriciteit en Aardgas:** bevat de voorschriften en regels in verband met het beheer van de distributienetten gelegen in het Vlaamse Gewest, de toegang ertoe en de vereisten voor de aanleg van directe lijnen. Het omvat naast de Algemene Bepalingen ook de Planningscode, de Aansluitingscode, de Toegangscode, de Meetcode, de Samenwerkingscode en de bijlagen.
- **Toegangsreglement:** regelt de contractuele verhouding tussen de netbeheerder en de leverancier met betrekking tot de toegang tot het distributienet. Het is aanvullend aan het Technisch Reglement en bevat vooral bepalingen met betrekking tot de te bieden garanties betreffende solvabiliteit en borgstelling door de leverancier, de tarieven, facturering en betaling van de nettarieven en de wederzijdse aansprakelijkheid. Door de invoering van de uniforme toegangsreglementen worden leveranciers in Vlaanderen aan dezelfde, transparante (vooral financiële) voorwaarden onderworpen. Voordien hanteerde iedere netbeheerder een eigen reeks van voorwaarden voor de toegang tot de netten. Ook van de effecten van het inwerkingtreden van deze uniforme toegangsreglementen, wordt in de loop van 2008 een evaluatie gemaakt.
- **UMIG:** de Utility Market Implementation Guide is de handleiding die gemeenschappelijk door de distributienetbeheerders werd opgesteld en de informatie-uitwisseling beschrijft tussen de distributienetbeheerders en andere marktpartijen. Deze handleiding bestaat uit een aantal onderliggende delen en documenten.
- **UMIX:** Utility Market Information eXchange: een samenwerkingsverband tussen de distributienetbeheerders en de leveranciers met als taak het vormgeven van de processen en de uitwisseling van informatie tussen marktpartijen in de vrijgemaakte energiemarkt. UMIX publiceert de UMIG-handleiding.
- **Verzameldecreet 2007:** het decreet van 25 mei 2007 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie en openbare werken, meer bepaald de artikelen met betrekking tot de werkmaatschappijen, de aansluiting van warmtekrachtinstallaties op het elektriciteits- en gasdistributienet en de uitbreiding van de quotumverplichting groene stroom tot de toegangshouders die niet over een leverancier beschikken.
- **VVSG:** Vereniging van Vlaamse steden en gemeenten.

- **Warmtekrachtcertificaat:** een certificaat dat aantoonst dat 1.000 kWh primaire energie werd bespaard in een kwalitatieve warmtekrachtinstallatie ten opzichte van de situatie waarin dezelfde hoeveelheid elektriciteit en/of mechanische energie en warmte gescheiden worden opgewekt.
- **Warmtekrachtkoppeling:** een milieuvriendelijke manier om energie op te wekken. Een warmtekrachtinstallatie wekt tegelijkertijd elektriciteit en warmte op. Zowel de elektriciteit als de warmte worden dan op een nuttige manier aangewend. Daardoor gaat minder energie verloren dan wanneer warmte en elektriciteit apart worden opgewekt. Daarom is een WKK-installatie veel milieuvriendelijker (want zuiniger) dan de klassieke productie-installaties.
- **Wet Handelspraktijken:** de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken, de voorlichting en bescherming van de consument (BS 29 augustus 1991).
- **WKK-Besluit:** het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 2006 ter bevordering van de elektriciteitsopwekking in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties (BS 1 december 2006).
- **Wijzigingsbesluit Groene stroom:** ontwerpbesluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 2 maart 2007.
- **Zuivere netbeheerders:** netbeheerders waarin geen enkele energieleverancier of energieproducent participeert, met name PBE, WVEM, IVEG, Inter-energa, AGEM, Distributienet-Beheer Brussels Airport en Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen.

Vlaamse Reguleringsinstantie
voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | 1000 Brussel
tel: 02 553 13 53 fax: 02 553 13 50
info@vreg.be | www.vreg.be